Nijmegen

2e Voortgangsmonitor 2023

2e Voortgangsmonitor 2023

Inhoudsopgave

Inleiding 7
Voorstel 9
Meldingen 11

- Verwacht programmaresultaat 11
- Financiële effecten 12
- Ontwikkeling algemene middelen 12
- Programmameldingen 14

Meldingen in de begroting te verwerken 24

- Meldingen 24
- Specifieke mutaties gemeentefonds 24
- Stand begroting na wijzigingen 26

Investeringen 27
Verzamelvoorstel 28
Bijlage 47

- Bijlage Ongewijzigde programmameldingen 47

Inleiding

Voor u ligt de 2e Voortgangsmonitor 2023. In deze bestuursrapportage informeren wij u over de uitvoering van de Stadsbegroting 2023 en melden we financiële afwijkingen ten opzichte van de voornemens en de budgetten, zoals die in de Stadsbegroting 2023 zijn opgenomen. Waar niets wordt gemeld, ligt de uitvoering van de begroting op koers.

Ook deze 2e Voortgangsmonitor is op hoofdlijnen, waarin we alleen begrotingswijzigingen voorstellen voor zover dat noodzakelijk is. In deze voortgangsmonitor is niet gekeken naar de actualisatie van de ontwikkeling van de planexploitaties. Een actualisatie van de planexploitaties wordt meegenomen in de Voortgangsrapportage Grote Projecten (VGP), die we voorafgaand aan de Stadsrekening 2023 in procedure brengen.

In de Stadsrekening 2023, die we begin 2024 opstellen, leggen we een uitgebreide verantwoording af over het gehele jaar.

In het voorstel waarmee deze nota begint, is een samenvatting opgenomen. En tevens de begrotingswijzigingen waarover wij aan uw raad vragen een besluit te nemen.

Voorstel

Samenvatting
Ondanks de onzekerheden waarmee we te maken hebben, ziet het financieel perspectief er voor dit jaar gunstiger uit ten opzichte van de 1e Voortgangsmonitor. We voorzien dit jaar een afwijking van het begroot resultaat van 4,4 miljoen euro positief. Dit heeft te maken met een voordeel op de algemene middelen van 1,6 miljoen euro en een voordeel op de programmamiddelen van 2,8 miljoen euro. Het voordeel op de algemene middelen is fors lager dan we in voorgaande jaren gewend zijn, als gevolg van lagere inkomsten uit het gemeentefonds. In het verwacht resultaat is geen rekening gehouden met de ontwikkeling van de planexploitaties.

Op de algemene middelen verwachten we een voordeel van 1,6 miljoen euro. Ten opzichte van de 1e Voortgangsmonitor vallen nu een aantal taakmutaties uit het gemeentefonds vrij die optellen tot afgerond 1 miljoen euro. Naast een aantal plussen hebben we een tegenvaller door hogere rentelasten van 2,1 miljoen euro.

Vervolgens geven we bij de programma's een beeld van specifieke ontwikkelingen. Die tellen op tot een voordeel van 2,8 miljoen euro. Dat voordeel komt voornamelijk door een aantal grote, zowel positieve als negatieve uitschieters. De energiekosten blijven hoog met een verwacht nadeel van afgerond 6,9 miljoen euro. Dit jaar hebben we de laatste financiële ondersteuning gegeven om exploitatietekorten in de culturele sector als gevolg van coronamaatregelen te compenseren. In 2023 gelden er geen beperkende maatregelen meer en laten we de nog beschikbare coronamiddelen van 2,2 miljoen euro vrijvallen.

In het sociaal domein verwachten we een groot voordeel op beschermd wonen van 12,9 miljoen euro maar zien we een fors tekort op de Jeugdzorg van 10 miljoen euro. We constateren dat er binnen het programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg zowel bij de Wmo als bij de Jeugdhulp sprake is van een duidelijke ambulantiseringstrend: minder inwoners in zorg met verblijf, meer inwoners die zorg ontvangen in de thuissituatie. Deze ontwikkeling is positief en sluit aan bij onze beleidsdoelstellingen. Dit leidt er wel toe dat er enerzijds middelen overblijven bij Beschermd Wonen maar we anderzijds kostenstijging zien bij de Maatschappelijke Opvang, Wmo ambulant en ambulante zorgvormen bij Jeugdzorg. De inzet van onze buurtteams is om zelf meer basishulp te gaan verlenen en dit is in opbouw maar kost tijd. In de realisatie dit jaar zien we, ook onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen zoals bestaanszekerheid die onder druk staat en signalen over meer psychische problematiek bijvoorbeeld bij jong-volwassenen, dat de kosten voor ambulante Wmo, Jeugd en Jeugd-GGZ gegroeid zijn ten opzichte van vorig jaar. Ook zien we veel complexe situaties rond personen en gezinnen waarvoor zorginzet nodig is.

In het fysieke domein zien we bij de programmameldingen ook een aantal plussen en minnen, waarvan een groot incidenteel voordeel op de leges van bouwvergunningen van 3,6 miljoen euro. Wij hebben uw raad hier eerder over geïnformeerd. Daarnaast zijn in het programma Openbare ruimte meerjarig middelen in de begroting opgenomen voor het warmtefonds en de proeftuin aardgasvrije wijken Dukenburg. We verwachten dat een groot deel van deze middelen in 2023 niet meer tot besteding komen, onder meer omdat de wettelijke kaders voor de collectieve warmtevoorziening nog niet zijn vastgesteld. Om de middelen voor de komende jaren beschikbaar te houden voegen we ze toe aan de reserve Aardgasvrij.

Tegelijkertijd blijft het beslag op de uitvoeringskracht van onze organisatie onverminderd hoog in het realiseren van alle ambities en doelstellingen. Dit zien we onder andere terug bij de implementatie van nieuwe ICT-systemen en het terughalen van de BRIKS-taken. Maar ook de uitvoeringskosten in het fysieke domein staan onder druk die grotendeels voortkomt uit de interne toerekensystematiek van rendabele uren aan projecten. De herziening van deze systematiek is in voorbereiding.

Tot slot sluiten we deze monitor af met een verzamelvoorstel. Daarin zijn alleen wijzigingen opgenomen die budget neutraal zijn, waaronder ook budgetoverhevelingen naar volgend jaar. In geval van budgetoverheveling is de uitvoering van beleid vertraagd of uitgesteld. De wijzigingen in het Verzamelvoorstel betreffen beleidsarme begrotingsaanpassingen die vooral van belang zijn om de begrotingsuitvoering op orde te kunnen houden. Het vaststellen van deze aanpassingen is voorbehouden aan uw raad.

Voorstel

1. Het raadsvoorstel '2e Voortgangsmonitor 2023', collegebesluit 14 november 2023, in te trekken en te vervangen door raadsvoorstel '2e Voortgangsmonitor 2023', collegebesluit 12 december 2023.
2. De 2e Voortgangsmonitor 2023 vast te stellen.
3. De begroting 2023 voor de meldingen zoals beschreven in de het hoofdstuk 'Meldingen in de begroting te verwerken' aan te passen;
4. De aanpassingen zoals beschreven in het hoofdstuk 'Investeringen' vast te stellen;
5. De budget neutrale wijzigingen zoals opgenomen in het Verzamelvoorstel vast te stellen;
6. Begrotingswijziging BW-01896 (Meldingen Voortgangsmonitor 2023), BW-01897 (Verzamelvoorstel) en BW-01898 (Investeringen) vast te stellen.

Meldingen

Verwacht programmaresultaat

Zoals in de inleiding is aangegeven gaan we nu uit van een voordelig programmaresultaat van afgerond 4,4 miljoen euro.

In onderstaande tabel ziet u een samenvatting van waar de financiële effecten zich voordoen.

bedragen * € 1.000	1e Voortgangsmonitor verwachting 2023	2e Voortgangsmonitor verwachting 2023
Beginstand begroting 2023	0	0
Ontwikkeling algemene middelen	2.034	1.641
Programmameldingen	-3.225	2.758
Verwacht resultaat	**-1.191**	**4.399**

Bovenstaand resultaat is exclusief de ontwikkeling van de planexploitaties. In de stadsbegroting 2024 is aangegeven dat we een financieel effect verwachten tussen 0 en -9 miljoen euro. Omdat de bandbreedte en onzekerheden groot zijn, wachten we hiervan de doorrekeningen af.

Leeswijzer
Hierna geven we een nadere toelichting op deze meldingen. We gaan eerst nader in op de ontwikkeling van de algemene middelen en de programmameldingen. In het deel daarna volgt informatie over de andere meldingen. We merken op dat van een aantal afwijkingen niet precies kan worden aangegeven hoe groot de afwijking zal zijn. In die gevallen is in de toelichtende tekst aangegeven van welke bandbreedte we zijn uitgegaan. Voor zover er geen afwijkingen worden gemeld, gaan we ervan uit dat de begroting op koers is.

Voor zover we voorstellen de begroting aan te passen, geven we dat expliciet aan in de desbetreffende tabellen. Voor het volledige beeld van voorgestelde wijzigingen, laten we deze aanpassingen ook zien in de tabel in het hoofdstuk dat daarop volgt: meldingen in de begroting te verwerken. In dat hoofdstuk geven we ook een toelichting op de mutaties uit het gemeentefonds, waarvan we voorstellen deze over te brengen naar het betreffende programma.

Financiële effecten

Zoals gebruikelijk informeren we uw raad in de voortgangsmonitor op hoofdlijnen en passen we alleen de begroting aan als dit echt noodzakelijk is. De meldingen in dit hoofdstuk zijn dus bedoeld om uw raad te informeren over de stand van zaken en de verwachtingen over 2023. De meldingen leiden niet per se tot een begrotingswijziging. De meldingen waarvoor dit wel het geval is, geven we dit expliciet aan. Tevens zijn de voorgestelde aanpassingen opgenomen in de tabel in het hoofdstuk 'meldingen in de begroting te verwerken'.

Ontwikkeling algemene middelen

We verwachten dit jaar een voordeel op de algemene middelen van 1,6 miljoen euro.

Bedragen * € 1.000	1e Voortgangsmonitor verwachting 2023	2e Voortgangsmonitor verwachting 2023
Mutaties die bij de 1e VM in de begroting zijn verwerkt		
Mutaties gemeentefonds 1e Voortgangsmonitor	528	528
CAO gemeentepersoneel	-2.900	-2.900
Kapitaallasten	4.000	4.000
Voorstel om te verwerken in de begroting *		
Gemeentefonds mei- en septembercirculaire '23		50
Vrijval taakmutaties gemeentefonds		983
Stelpost kapitaallasten		63
Stelpost uitvoeringskosten WWB		255
Overige meldingen algemene middelen		
BTW Compensatiefonds	806	806
OZB woningen	-400	-550
OZB niet-woningen		-250
Overige belastingen		100
Dividendopbrengsten		656
Toename rentelasten kasgeld		-2.100
Totaal	2.034	1.641

* zie ook paragraaf 'stand begroting na wijzigingen'

Voorstel om in de begroting te verwerken

Gemeentefonds mei- en septembercirculaire '23

Bij de 1e Voortgangsmonitor hadden wij voor 2023 al te maken met een hogere gemeentefondsuitkering op basis van de septembercirculaire 2022. Op basis van het budgettaire effect van de mei- en septembercirculaire 2023 komt daar voor 2023 nog € 50.000 bij.

Vrijval taakmutaties gemeentefonds

Er is een aantal taakmutaties in het gemeentefonds toegekend die vrijvallen ten gunste van de algemene middelen:

- Een bedrag van € 242.000 kan vrijvallen van het totaal aan door het rijk beschikbaar gestelde middelen van 1,4 miljoen euro voor Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden. Binnen het programma Werk en Inkomen zijn 5 interventies uitgewerkt waarvan de inschatting is dat hiervoor € 1,2 miljoen benodigd is. Het meerdere kan vrijvallen.
- De DU Begeleiding jongeren naar werk, ter hoogte van € 166.000 kan vrijvallen omdat er nog voldoende middelen zijn om de lopende projecten hierop, in de regionale aanpak, uit te kunnen voeren.
- Een taakmutatie voor bijzondere bijstand van € 547.000, opgenomen in de bestemmingsreserve van de decembercirculaire '22, kan vrijvallen. Voor 2023 heeft het rijk hier opnieuw middelen voor beschikbaar gesteld, waardoor deze middelen niet meer nodig zijn.
- Daarnaast zijn er nog twee kleine taakmutaties ter hoogte van € 28.000 die kunnen vrijvallen.

Stelpost kapitaallasten
Er is een klein voordelig verschil van € 63.000 tussen de benodigde en geraamde kapitaallasten. Dit voordeel ontstaat door een andere fasering van investeringsprojecten dan waar we in de begroting vanuit gingen. Omdat kapitaallasten pas na gereedkoming van een investering ten laste van de programmabegroting komen, levert dit een incidenteel voordeel op.

Stelpost uitvoeringskosten WWB
Deze stelpost is bij de 1e Voortgangsmonitor ingezet voor een tweetal meldingen. Het restant kan nu vrijvallen.

Overige meldingen algemene middelen
OZB woningen
Bij de opbrengsten OZB woningen verwachten we een afwijking van € 550.000 nadelig voor 2023 (geraamde opbrengsten OZB woningen 2023 € 54,3 miljoen). Bij de 1e Voortgangsmonitor gingen we nog uit van een nadeel van € 400.000. De hoofdoorzaak hiervoor is, evenals bij de 1e Voortgangsmonitor, dat de werkelijke gemiddelde WOZ waarde van een woning 1% lager uitvalt dan de begrote gemiddelde WOZ waarde van een woning, waar we bij de berekening van het tarief OZB woningen 2023 vanuit zijn gegaan. Na vaststelling van de tarieven zijn er nog controles uitgevoerd (afgestemd met de Waarderingskamer) met als resultaat dat de totale WOZ waarde woningen iets naar beneden is bijgesteld. Dit leidt tot een lagere opbrengst OZB woningen.
Een andere oorzaak is de vertraging die is opgetreden in het opleveren van nieuwe woningen, door onder andere stijgende bouwkosten en personele krapte. Daardoor kunnen deze woningen niet of slechts ten dele worden meegenomen in de aanslagoplegging OZB. Waar we in de begroting uitgingen van 100% gereed, blijkt dat nu gemiddeld een percentage van 58% gereed is. Dit leidt tot een lagere opbrengst OZB woningen.

OZB niet-woningen
Bij de opbrengsten OZB niet-woningen verwachten we een afwijking van € 250.000 nadelig voor 2023 (geraamde opbrengsten OZB niet-woningen 2023 € 45,5 miljoen). Bij de 1e Voortgangsmonitor gingen we nog uit van geen afwijking voor 2023. De hoofdoorzaak hiervoor is dat de werkelijke gemiddelde WOZ waarde van een niet-woning 0,5% lager uitvalt dan de begrote gemiddelde WOZ waarde van een niet-woning, waar we bij de berekening van het tarief OZB niet-woningen 2023 vanuit zijn gegaan. Na de vaststelling van de tarieven zijn er nog controles uitgevoerd (afgestemd met de Waarderingskamer) met als resultaat dat de totale WOZ waarde van niet-woningen iets naar beneden is bijgesteld. Dit leidt tot een lagere opbrengst OZB niet-woningen.

Overige belastingen
De afwijking op de overige belastingen is circa € 100.000 voordelig. Er hebben meer activiteiten dan begroot plaats gevonden waar we precariobelasting voor in rekening hebben kunnen brengen. Dit geeft een verwacht voordeel van € 100.000 voor 2023.

Dividendopbrengsten
Dit betreft ontvangen dividendbedragen boven hetgeen we hebben begroot. Het totaalbedrag bestaat uit:
- BNG: € 261.000
- DAR: € 117.000
- MARN: € 77.000
- Bijsterhuizen: € 200.000 We hebben de GR Bijsterhuizen geliquideerd, dit betreft de slotuitkering.

Toename rentelasten kasgeld
In september 2022 was de rente op te lenen kasgeld nog negatief. Inmiddels trekken wij kasgeld aan tegen bijna 4%. Wij voorzien een toename rentelasten van ruim 2,1 miljoen euro.

Programmameldingen

In onderstaande tabel zijn de programmameldingen opgenomen, waarvan we verwachten dat die leiden tot een afwijking ten opzichte van de begroting. In de kolom VM 1-2023 zijn de meldingen uit de 1e Voortgangsmonitor opgenomen. In kolom VM 2-2023 zijn de meldingen die nu actueel zijn opgenomen. Deze regels worden niet in de begroting aangepast, met uitzondering van de melding 'Onderbesteding en toevoeging middelen aan reserve Aardgasvrij'. Deze melding komt terug in het volgende hoofdstuk. Na de tabel volgt een toelichting op de regels uit de kolom VM 2-2023, die gewijzigd zijn ten opzichte van de kolom VM1-2023.

financieel effect 2023 * € 1.000	programma	VM 1 - 2023	VM 2 - 2023
Meldingen, verwerkt bij de 1e VM			
Stijging energiekosten sportaccommodaties	Sport	-1.712	-1.712
Juridisch adviseur Bezwarencommissie	Bestuur en organisatie	-67	-67
Mens als Middelpunt	Bestuur en organisatie	-290	-290
Aanpassing negatieve reserve Bereikbaarheidsfonds	Bereikbaarheid	-81	-81
Aanpassing GRP-voorziening	Openbare ruimte	183	183
Inzet stelpost gemeentefonds mut. uitkeringsgerechtigden	Financiën	357	357
Melding, waarvoor we de begroting willen aanpassen			
Reservering middelen Aardgasvrij	Openbare ruimte		3.800
	Financiën		-3.800
Overige meldingen programma's			
Stijging energiekosten	Diverse programma's	-7.149	-6.883
Aanpak energiecrisis	Diverse programma's	4.300	4.100
Rechtsschending en rechtsherstel Joods vastgoed in/na WO2	Bestuur en organisatie		-125
Stijging porti- en vrachtkosten	Bestuur en organisatie	-100	-100
Hulp slachtoffers aardbeving Turkije	Bestuur en organisatie	-182	-182
Viering 100 jaar universiteit	Bestuur en organisatie	-150	-150
Stijging kosten verkiezingen	Bestuur en organisatie	-195	-745
Frictiekosten Personeel Publiekszaken	Bestuur en organisatie	-220	-220
Huisvesting registratie niet- ingezetenen	Bestuur en organisatie		-128
Kwaliteitsmedewerker AVG-Privacy-Informatieveiligheid	Bestuur en organisatie	-148	
Project Insourcing BRIKS-taken	Bestuur en organisatie	-325	-325
VRGZ-FLO betalingen	Veiligheid	-300	-268
Bijdrage VRGZ	Veiligheid		-231
Minder opbrengsten kermis	Economie en Toerisme	-135	
Groen Metropoolregio (GMR)	Economie en toerisme	-105	
Wmo huishoudelijke hulp	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	1.200	860
Wmo hulpmiddelen	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		249
Wmo begeleiding en dagbesteding	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	-1.400	-1.600
Jeugd	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	-2.500	-10.000
Buurtteam Jeugd & Gezin	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		570
Buurtteam Volwassenen	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		140
Beschermd wonen en maatschappelijke opvang	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	11.300	12.900
Terugbetaling subsidies Welzijn	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	317	1.000
Inzet GALA-middelen	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		290
Indexering subsidies 1,6% niet volledig benut	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		100
Lagere huuropbrengsten de Ster en de Klif	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		-200
Lagere horecaomzet (wijk)accommodaties	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		-190
Lagere uitgave OZB (wijk)accommodaties	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		100
Opvang ontheemden uit Oekraïne	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg		-755
Inkomensregelingen inclusief energietoeslag	Werk en Inkomen	-1.300	285
Begeleide participatie	Werk en Inkomen	1.468	1.438
Arbeidsparticipatie	Werk en Inkomen	474	1.968
Suites voor sociaal domein	Diverse programma's sociaal domein	-600	-200

financieel effect 2023 * € 1.000	programma	VM 1 - 2023	VM 2 - 2023
Onderwijshuisvesting: indexering doordecentr. vergoeding	Onderwijs	-1.500	-1.300
Correctie indexering subsidiebudgetten	Onderwijs		500
Peuterwerk	Onderwijs		500
Hogere reclameopbrengsten	Bereikbaarheid		275
Lagere opbrengsten havengelden	Bereikbaarheid		-130
Lagere kosten reiniging DVO DAR	Bereikbaarheid		375
Hogere opbrengsten zwerfafval	Bereikbaarheid		528
Aansluiting vastgesteld werkplan ODRN met raming SB 2023	Wonen en Stedelijke ontwikkeling	-900	-900
Aanvullende indexering werkplan ODRN 2023	Wonen en Stedelijke ontwikkeling	-530	-530
Leges bouwvergunningen	Wonen en stedelijke ontwikkeling	-1.400	3.600
Korting plan- en regelsoftware Omgevingswet	Wonen en Stedelijke ontwikkeling	-185	-185
Beheer vastgoed ivm verkoop panden	Wonen en Stedelijke ontwikkeling		-210
Verkoop gemeentelijke panden	Wonen en Stedelijke ontwikkeling		-730
Voordeel DVO DAR	Openbare ruimte	428	980
Aanvullende indexering werkplan ODRN 2023	Openbare ruimte	-226	-226
Verpakkingsafval en lagere legesopbrengsten huisafvalzakken	Openbare ruimte		-980
Vrijval coronamiddelen	Cultuur en Cultureel Erfgoed		2.200
Beheer vastgoed, huurderving en energiekosten ivm leegstand	Cultuur en Cultureel Erfgoed		-160
Lagere horecaomzet Triavium	Sport		-200
Vrijval middelen Buurtsportcoachregeling	Sport		745
Implementatie nieuw Financieel Informatiesysteem	Financiën	-902	-902
Indexering verzekeringen	Financiën	-100	-100
WOZ-bezwaren	Financiën	-550	-310
Beheer, vastgoed, huurderving en energiekosten ivm leegstand	Financiën		-170
Totaal		**-3.225**	**2.758**

De toelichtingen op de meldingen die in bovenstaande tabel ongewijzigd zijn ten opzichte van de 1e Voortgangsmonitor, zijn opgenomen in de bijlage 'Ongewijzigde programmameldingen'. De meldingen waarvoor geen bedrag meer is opgenomen in deze Voortgangsmonitor lichten wij niet toe omdat deze opgevangen worden binnen het programma of in 2023 niet meer van toepassing zijn.

Melding, waarvoor we de begroting willen aanpassen

Programma Openbare Ruimte / Financiën

Reservering middelen Aardgasvrij

De in de begroting 2023 aanwezige middelen voor het warmtefonds ad € 3 miljoen en de afgelopen jaren doorgeschoven post ad € 0,8 miljoen voor proeftuin aardgasvrije wijken Dukenburg worden niet uitgegeven in 2023. De ontwikkeling van warmte-infra of overige oplossingen voor de verduurzaming in de wijken is complex, vergt tijd en het vermogen om gelden in synergie bij elkaar te brengen. Om aan onze doelstellingen te voldoen, stellen we voor deze middelen toe te voegen aan de reserve Aardgasvrij zodat ze beschikbaar blijven voor de komende jaren.

Overige Meldingen

Stijging energiekosten

De energieprijzen zijn in november 2022 voor het jaar 2023 volledig vastgezet en zijn fors hoger dan de prijzen die we tot 2023 betaalden. Ter indicatie is de gasprijs ruim 3x duurder geworden en de elektriciteitsprijs zelfs bijna 4x zo duur geworden. Op basis van het huidige gas- en elektriciteitsverbruik van 2023, verwachten we een forse overschrijding van circa 6,9 miljoen euro op de budgetten in 2023. Het betreft de volgende onderdelen:

- Gemeentelijke panden: 1,8 miljoen euro
- (Wijk)accommodaties: 1,8 miljoen euro
- Stadsbeheer, inclusief speeltuinen en kinderboerderijen: 3,4 miljoen euro

Aanpak energiecrisis
Eind 2022 heeft uw raad besloten om 5 miljoen euro beschikbaar te stellen om het leed van onze inwoners en instellingen door de snelle stijging van de energieprijzen te verkleinen. De interventies golden voor de winterperiode 1-12-2022 t/m 31-3-2023. De reeds verstrekte subsidies aan maatschappelijke instellingen kunnen worden verantwoord onder de ontvangen provinciale Winterfondssubsidie (0,85 miljoen euro). Deze subsidie is ontvangen voor het verstrekken van tegemoetkomingen aan maatschappelijke voorzieningen of het MKB.
Bij de 1e Voortgangsmonitor hebben we al aangegeven dat we achteraf een groot deel van de beschikbare middelen niet hoeven uit te geven, afgerond 4,1 miljoen euro.

Programma Bestuur en organisatie
Rechtsschending en rechtsherstel Joods vastgoed in en na WO2
De Radboud Universiteit heeft in opdracht van het college onderzoek verricht naar de onteigening van huizen van Joodse burgers in Nijmegen, het rechtsherstel en de rol van de gemeente hierin. Naar aanleiding daarvan maakt de gemeente verontschuldigingen. Met de Joodse gemeenschap is overeengekomen om een educatief programma te ontwikkelen. Daarnaast om een fonds in te richten dat zal bijdragen aan de herkenbaarheid van de positie van de Joodse gemeenschap in de huidige stad. Vanuit dit fonds zullen initiatieven worden ondersteund die zorgen voor herkenbaarheid en verbinding met andere groepen. Ook kunnen bijdragen uit het fonds worden benut voor initiatieven die gericht zijn op het voorkomen van polarisatie.

Stijging kosten verkiezingen
We overschrijden dit jaar het budget op het product Verkiezingen met € 745.000. In de 1e Voortgangsmonitor meldden wij een overschrijding van € 195.000. Dit is het gevolg van de sterke kostenstijging van onder andere catering, energie- en huurkosten locaties en drukwerk en van hogere kosten voor de organisatie van de verkiezingen als gevolg van de wetswijziging. Het budget voor de verkiezingen moet worden herijkt. Afgelopen jaren hebben we kostenstijgingen kunnen opvangen met de extra, a-structurele uitkeringen uit het gemeentefonds (driedaagse verkiezingen vanwege corona). Naast deze overschrijding verwachten we dit jaar een extra overschrijding van € 550.000 in verband met de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen. Mogelijk leidt dit in 2025 tot minder kosten.

Huisvesting registratie niet-ingezeten (RNI)
Wij huren als gemeente een locatie van derden aan de Tweede Walstraat in Nijmegen. Deze locatie wordt gebruikt voor de dienstverlening omtrent Registratie niet-ingezetenen (RNI). De vergoeding die wij hiervoor krijgen van het rijk is niet kostendekkend en leidt tot een overschrijding van € 128.000.

Programma Veiligheid
VGRZ-FLO betalingen
Bij het overgaan van de brandweer van de gemeente naar de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ) per 1 januari 2013, zijn de budgetten voor het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO- een soort vroegpensioen voor functies die lichamelijk en psychisch te zwaar zijn om tot de pensioengerechtigde leeftijd vol te houden) van het voormalige gemeentelijke brandweerpersoneel achtergebleven bij de gemeente. Jaarlijks vindt er een afrekening plaats. De berekeningen hiervoor worden gemaakt door de VRGZ, vergezeld van een accountantsrapport met bevindingen. De kosten fluctueren door de tijd heen. Door landelijke wijzigingen bleken de berekeningen van VRGZ te laag. Voor 2023 heeft VRZG een nieuwe prognose gemaakt, die leidt tot hogere kosten van € 268.000.

VRGZ-bijdrage
De bijdrage die de gemeente Nijmegen moet betalen aan de VRGZ is hoger dan het budget in onze begroting. Dit heeft deels te maken met inflatie (zoals brandstof en onderhoudskosten), een toenemend aantal vrijwilligersvergoedingen, hogere opleidingskosten maar ook door een loonsomstijging als gevolg van een verhoging van de thuiswerkvergoeding, de invoering van een reiskostenregeling voor woon-werkverkeer en overige arbeidsvoorwaarden. Hierdoor ontstaat een tekort van € 231.000.

Programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg

Wmo huishoudelijke hulp

Op de Hulp bij het Huishouden verwachten we een voordeel dat ligt tussen 0,6 en 1,1 miljoen euro. Bij de 1e Voortgangsmonitor was de verwachting dat het resultaat tussen de 0,7 en 1,7 miljoen euro zou liggen. We verwachten nu dat het resultaat iets lager zal zijn. In 2022 en 2023 zijn er achterstanden ontstaan bij het verwerken van de aanvragen Wmo als gevolg van onderbezetting bij de Wmo consulenten. De wachtlijst was vóór de zomervakantie een heel eind ingekort maar door de zomervakantie, wisselingen van personeel en het inwerken van nieuw personeel, is er inmiddels weer een wachtlijst ontstaan. Ook bij de leveranciers van huishoudelijke hulp zijn de wachttijden weer opgelopen. Dit alles kan ervoor zorgen dat de realisatie op huishoudelijke hulp uiteindelijk lager uitvalt.

Wmo hulpmiddelen

Het resultaat op Wmo hulpmiddelen zal vermoedelijk tussen 0 en 0,5 miljoen euro voordeel uitkomen. De verwachting is dat we meer aan eigen bijdragen ontvangen dan begroot. Op de lasten verwachten we een klein tekort dat ruimschoots wordt gecompenseerd door de eigen bijdragen. Daarnaast hebben we te maken met wachttijden aan de gemeentelijke toegangspoort en ook aan de kant van de hulpmiddelenleverancier Welzorg. Personeel en de beschikbaarheid van onderdelen en hulpmiddelen blijft een aandachtspunt. Het afgelopen jaar is er veel werk verzet en is het gelukt om de wachttijden in te lopen. We zien echter na de zomer bij de gemeentelijke toegang weer een iets oplopende wachttijd. Dit is van veel factoren afhankelijk en laat zich moeilijk voorspellen. Dit kan ervoor zorgen dat de realisatie op de hulpmiddelen anders uitvalt dan verwacht.

Wmo begeleiding en dagbesteding

Op het onderdeel Wmo-nieuw (onder andere Wmo begeleiding en dagbesteding) verwachten we een nadeel dat ligt tussen 1,1 en 2,1 miljoen euro. In de 1e Voortgangsmonitor meldden we een tekort van 1,4 miljoen euro terwijl we nu verwachten op een tekort van 1,6 miljoen uit te komen. De buurtteams Volwassenen zijn goed op weg, wat er voor zorgde dat het aantal cliënten met geïndiceerde begeleiding in september 2023 gedaald is met 49% ten opzichte van 2021. In de begroting 2023 wordt echter al rekening gehouden met een daling van 80%. Dit leidt tot een tekort op het onderdeel begeleiding.
Naast buurtteams Volwassenen zijn er twee andere verwijzers die verwijzen naar begeleiding: Regieteam en Buurtteam Jeugd & Gezin. Deze twee verwijzers hebben een aandeel van 25% in het totaal begeleiding cliënten en kosten. We blijven actief sturen op inzet van groei van de basishulp via de beide Buurtteams organisaties in plaats van inzet van geïndiceerde hulp.

Jeugd

De jeugdhulp is verdeeld over vier producten: Samenkracht en burgerparticipatie (preventieve jeugdhulp), Wijkteams (Buurtteams Jeugd & Gezin), Maatwerkdienstverlening 18- (ambulante jeugdhulp en specialistische jeugdhulp met verblijf) en Geëscaleerde zorg 18- (jeugdbescherming en jeugdreclassering). Ten opzichte van de melding in de 1e Voortgangsmonitor zien we een negatieve ontwikkeling van het te verwachten resultaat. We hanteren een bandbreedte voor de prognose van het resultaat tussen de 9 en 11 miljoen euro negatief. Deze bandbreedte is gebaseerd op de realisatiecijfers tot en met juni 2023, waarin de grootste stijging van kosten wordt veroorzaakt door de ambulante jeugdhulp, de jeugd-ggz zonder verblijf en de jeugdzorg met verblijf. Een beeld dat hierbij voor iedere productcategorie geldt, is dat het cliëntenaantal zeer minimaal stijgt of zelfs gelijk blijft c.q. daalt maar dat kosten wel stijgen (gemiddeld met 20%). Voor deze kostenstijging zijn meerdere oorzaken te benoemen, maar de belangrijkste zijn: *een toename in trajectomvang, de verschuiving uit de Jeugdzorg Plus naar andere zorgsoorten* en *een top 20 van duurste cliënten met zeer complexe casuïstiek.* Voor de aankomende jaren is het beeld dat wordt gevormd op basis van klassieke maar ook modelmatige prognose methodieken dat de kosten van de jeugdzorg blijven stijgen. In welke mate dit tot tekorten leidt, is afhankelijk van de keuzes die worden gemaakt. Daarbij geldt dat de beïnvloedbaarheid van deze kosten beperkt is, onder andere door de positie van wettelijke verwijzers als huisartsen, rechters en gecertificeerde instellingen. Deze keuzes dienen te worden gemaakt voor zowel de beschikbare budgetten (begrotingscomponent) als de zorg (realisatiecomponent). Een belangrijk onderdeel van de keuzes voor de zorg is het Regioprogramma + lokaal plan Jeugd. In dit programma

wordt richting gegeven aan de vastgestelde Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 en is op 10 oktober in het college behandeld.

Buurtteam Jeugd & Gezin
We verwachten een positief resultaat bij buurtteam Jeugd & Gezin van ongeveer 0,6 miljoen euro. Dit heeft te maken met twee terugbetalingen van buurtteam Jeugd & Gezin aan de gemeente Nijmegen.

- Buurtteam Jeugd & Gezin had een overschot (€ 461.784) over 2022 onder andere veroorzaakt door langzamere groei van formatie dan begroot. Dit overschot is terugbetaald aan de gemeente Nijmegen.
- Buurtteam Jeugd & Gezin heeft voor de opstartfase een ontwikkelbudget gekregen. Met de eindafrekening van het ontwikkelbudget ontvangt de gemeente het overgebleven restant ontwikkelbudget terug (€ 118.211).

Het budget van buurtteam Jeugd & Gezin is verbonden met het begeleidingsbudget bij Jeugd. Op programmaniveau heeft dit voordeel een dempend effect op het tekort bij Jeugd.

Buurtteam Volwassenen
We verwachten een positief resultaat bij buurtteams Volwassenen van ongeveer 0,1 miljoen euro.
De eigen financiële inbreng van buurtteams Volwassenen in de lumpsum 2023 is iets hoger dan begroot. Hierdoor hoeft de gemeente Nijmegen minder bij te dragen.
Het budget van buurtteam Volwassenen is verbonden met het budget op Wmo-begeleiding. Op programmaniveau heeft dit voordeel een dempend effect op het tekort bij Wmo-begeleiding.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang
Tot dit taakveld behoren de beleidsonderdelen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en huiselijk geweld, noodopvang uitgeprocedeerden en Wmo beschermd wonen. Met uitzondering van de noodopvang uitgeprocedeerden gaat het hier om regionale taken waarvoor Nijmegen nog centrumgemeente is.
We verwachten een fors positief resultaat binnen een bandbreedte van 11,9 en 13,9 miljoen euro. Dit positieve resultaat wordt met name veroorzaakt door onder andere het onderdeel Wmo beschermd wonen waar we al meerdere jaren voordelige resultaten behalen door interventiemaatregelen verwoord in het beleidsplan ‘samen dichtbij’. Hiernaast is in de stadsbegroting 2023 ook al rekening gehouden met een voordeel van 7,5 miljoen euro op dit onderdeel. Die middelen zijn toegevoegd aan de algemene middelen.
Het verwacht resultaat valt binnen de eerder aangegeven bandbreedte in de 1e Voortgangsmonitor. Dit resultaat wordt onder andere veroorzaakt doordat de gecontracteerde Beschermd Wonen-aanbieders de budgetplafonds 2023 niet volledig lijken te gaan benutten. Aan de andere kant nemen de kosten voor maatschappelijke opvang echter steeds meer toe, vanwege groei aanmeldingen, lastigere doorstroom door huisvestingsproblemen en een steeds complexere doelgroep, waardoor we nu en de komende jaren op dit onderdeel binnen het taakveld hogere uitgaven hebben dan begroot. Gezien de verwevenheid van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang (in doelgroep, voorzieningen en regioafspraken) is het van belang om deze ook samen te bezien en te begroten.
Tevens een winstwaarschuwing in verband met het voortdurend uitstellen van de doordecentralisatie door het Rijk. Vanuit de regio wordt er druk uitgeoefend om zo spoedig mogelijk de (overschotten op de) centrummiddelen met de regio te delen.

Terugbetaling subsidies Welzijn
De definitieve vaststellingen van subsidies 2021 en 2022 hebben tot nu toe geleid tot terug te betalen subsidies van in totaal 1 miljoen euro. Een groot deel van dit bedrag wordt veroorzaakt doordat er door corona minder activiteiten en dus minder kosten zijn geweest. Dit is vooral bij de dagbesteding ouderen zichtbaar. Ook hebben de Eurogames met een positief saldo afgesloten wat terugbetaald is aan de gemeente.

Inzet GALA-middelen
Vanuit het Rijk ontvangen we vanaf 2023 voor het eerst de SPUK middelen voor Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) ontvangen. Omdat de verdeling van deze middelen pas later in 2023 van start kon gaan, was er ruimte binnen dit budget. Bestaande uitgaven van de gemeente zijn passend binnen het GALA beleid, en daarom zijn deze eenmalig ten laste van deze GALA middelen gebracht. Hierdoor zijn gemeentelijke budgetten niet benut. Het

hiermee behaalde voordeel is € 290.000. De voordelen doen zich voor op de terreinen Welzijn en Gezondheid. Het is in 2023 toegestaan 20% van de SPUK-GALA middelen door te schuiven naar 2024. Hier maken we naar verwachting voor ruim 3 ton gebruik van.

Indexering subsidies 1,6%
De indexering van subsidies werd in verband met extra energiekosten in 2023 eenmalig verhoogd met 1,6%. Deze middelen zijn alleen ingezet daar waar nodig waardoor een voordeel van € 100.000 ontstaat.

Lagere huuropbrengsten de Ster en de Klif
We huisvesten basisscholen in wijkcentra de Ster en de Klif. Op basis van het aantal leerlingen ontvangen wij een vergoeding hiervoor. Er is al jaren een krimp in het aantal leerlingen op deze basisscholen. Hierdoor ontvangen wij structureel minder inkomsten.

Lagere horecaomzet (wijk)accommodaties
Door de sterk gestegen inkoopprijzen is de marge op horeca gedaald. De verkoopprijzen zijn verhoogd, maar niet zo hoog als nodig om de geraamde inkomsten te realiseren. Met als reden om de horeca betaalbaar te houden voor bezoekers. Daarnaast zien we een sterke terugloop in de afname van horeca. Wij vermoeden dat dit komt doordat bezoekers minder te besteden hebben, in verband met de financieel onzekere tijd.

Lagere uitgaven OZB voor (wijk)accommodaties
Er zijn dit jaar lagere OZB-aanslagen opgelegd voor onze wijkaccommodaties. Dit is een eenmalige compensatie voor de impact van corona.

Opvang ontheemden uit Oekraïne
Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne hanteren we als uitgangspunt dat we een kostendekkende vergoeding ontvangen van het rijk. Deze vergoeding is gebaseerd op een normbedrag per gerealiseerd bed per dag. Voor het realiseren van de benodigde plekken, hebben wij voor de gehele businesscase rekening gehouden met de te ontvangen bijdragen van het rijk in 2022 en 2023. Een kleine vertraging in het geschikt maken van het pand Prins Hendriksingel 7 levert per saldo een nadeel op van circa € 600.000. Door het later gereed komen, hebben we lagere opbrengsten en hogere kosten door onder andere het voldoen aan wettelijke en duurzaamheidseisen. Daarnaast is sprake van hogere kosten van € 155.000 door toenemende dienstverlening aan Oekraïners. Dit is nodig voor het registreren van de doelgroep en voor het faciliteren van overige diensten waar Oekraïners relatief veel gebruik van maken. De overschrijding van circa € 750.000 die hiermee in 2023 ontstaat, verwachten wij in 2024 te kunnen inlopen met een overschot, doordat we dan nog steeds de rijksbijdrage ontvangen voor de gerealiseerde plekken, maar geen aanloopkosten meer hebben.

Programma Werk en Inkomen
Op het programma Werk en Inkomen verwachten we in 2023 een voordelig resultaat te behalen. Op basis van de huidige inschattingen zal het voordelige resultaat ca. 3,7 miljoen euro bedragen. Vanwege de open eind regelingen en enkele onzekere ontwikkelingen, zoals de financiële impact van de mutatie voorziening debiteuren, verwachten we dat het uiteindelijke resultaat zich zal begeven tussen een bandbreedte van 2,7 miljoen euro en 4,7 miljoen euro. Onderstaand een toelichting op de taakvelden van het programma.

Inkomensregelingen inclusief energietoeslag
Onder dit taakveld wordt onder andere Armoedebestrijding, BUIG en Bbz Bedrijfskapitaal verantwoord.
Op basis van de huidige inzichten verwachten we een voordelig resultaat van 0,3 miljoen euro. Binnen Armoedebestrijding wordt de landelijke maatregel energietoeslag uitgevoerd. In 2023 stelt het Rijk wederom een energietoeslag van € 1.300 beschikbaar om inwoners met een laag inkomen te compenseren voor de aanhoudende hoge energieprijzen. Nijmegen heeft van de mogelijkheid gebruik gemaakt om vooruitlopend op de Wet Energietoeslag 2023 € 500 als vooruitbetaling uit te keren. Over de overheveling van de middelen hiervoor van

het gemeentefonds naar het programma Werk en Inkomen heeft uw raad op 30 november 2023 besloten, zodat we de energietoeslag vanaf december 2023 kunnen uitkeren.
Voor 2023 hebben we 11 miljoen euro nodig om de toelage te betalen. In totaal is hiervoor 7,7 miljoen euro beschikbaar in 2023 vanuit de Rijksmiddelen. Deze middelen zijn toegevoegd aan Armoedebestrijding. Het nadeel van 3,3 miljoen euro zal ten laste van het programma Werk en Inkomen worden gebracht. Het totaal verwachte resultaat op Armoedebestrijding bedraagt 3,1 miljoen euro nadelig.
Op het onderdeel BUIG en Bbz Bedrijfskapitaal, WLKS en Individuele studietoeslag, verwachten we een voordelig resultaat van circa 3,4 miljoen euro.
Op 1 april 2022 is de individuele studietoeslag op onderdelen aangepast. Zo is onder andere de leeftijdsgrens aangepast (van 18 jaar of ouder naar 15 jaar of ouder) en is het maandbedrag van de studietoeslag verhoogd. Dit heeft geleid tot een significante toename van de uitgaven voor de individuele studietoeslag. Er wordt in 2023 naar verwachting 2x het beschikbare budget uitgegeven (budget 0,7 miljoen euro; prognose 1,4 miljoen euro).

Begeleide participatie
Onder dit taakveld valt hoofdzakelijk de Wet sociale werkvoorziening (WSW). De Sociale werkvoorziening (SW) wordt uitgevoerd door de MGR/Werkbedrijf. Op het taakveld Begeleide participatie wordt een voordelig resultaat verwacht van ca. 1,4 miljoen euro. De SW is een 'sterfhuisconstructie'; er is vanaf 2015 geen instroom, enkel uitstroom van SW-medewerkers. De uitstroom van SW-medewerkers in het eerste halfjaar ligt hoger dan verwacht.

Arbeidsparticipatie
Onder dit taakveld valt de participatie (begeleiding en toeleiding naar werk). De arbeidsparticipatie wordt uitgevoerd door de MGR/Werkbedrijf. Op het taakveld Arbeidsparticipatie wordt een voordelig resultaat verwacht van ca. 2,0 miljoen euro. Dit heeft enerzijds te maken met de opbouw van het rijksbudget vanuit het verleden. Daarnaast verwachten we lagere uitgaven op onder andere de maatwerkbanen en het project jeugdwerkloosheid.

Suites voor Sociaal Domein
De komende twee jaren vindt de aanbesteding plaats van het programma dat voorziet in de dienstverlening van het Sociaal Domein. Deze aanbesteding is essentieel, complex en veelomvattend. Er is een voorzichtige raming gemaakt van de benodigde menskracht. In die raming was € 600.000 opgenomen voor inzet in het lopende jaar. Hoewel een deel van de projectorganisatie al stond vóór de zomer en er ook al aan het project werd gewerkt, vond de brede kick-off van het project pas plaats in september van dit jaar. De verwachting is nu dat de totale kosten voor dit jaar niet boven de € 200.000 uitkomen én wellicht zelfs daar onder uitkomen; dat is afhankelijk van een aantal werving- en selectietrajecten dat nu loopt. De impact van de vertraagde start gaat mogelijk zichtbaar worden in 2024 of 2025.

Programma Onderwijs
Onderwijshuisvesting: indexering Doordecentralisatie-vergoeding (DDC)
Bij de DDC-overeenkomsten wordt, conform afspraak, geïndexeerd op basis van de CBS afgeleide jaarmutatie peildatum 1 oktober. Die was in oktober 2022 16,9%. De begroting van de gemeente Nijmegen op de DDC is geïndexeerd met 5,3% structureel en incidenteel met 1,6% voor 2023.
De prognose voor 2023 is een tekort op DDC van 1,6 miljoen euro. Dit tekort is incidenteel van aard en voor 2024 lopen we het indexeringsverschil (grotendeels) dicht. Daarnaast hebben we 0,1 miljoen extra lasten voor onderwijshuisvesting aan Oekraïners. Daar tegenover verwachten we 0,4 miljoen euro minder lasten op de niet-DDC onderdelen van onderwijshuisvesting.

Correctie indexering subsidiebudgetten
In 2023 zijn enkele subsidies van het rijk voor loon-en prijscompensatie door het rijk geïndexeerd. Daarnaast werd ook de gemeentelijke indexering toegepast. Door de dubbele indexering ontstaat een voordeel van 0,5 miljoen euro.

Peuterwerk
Het beleidsterrein Peuterwerk komt in 2023 uit op een voordeel van 0,5 miljoen euro. Deze subsidie wordt jaarlijks door het Rijk voor loon- en prijscompensatie opgehoogd. De uitgaven voor Peuterwerk zijn echter niet in dezelfde mate toegenomen waardoor er financiële ruimte ontstaat in de begroting. Wij verwachten dat dit vooralsnog een a-structureel voordeel is.

Programma Bereikbaarheid
Hogere reclame-inkomsten
We verwachten dat we meer reclame-opbrengsten realiseren dan in de begroting is opgenomen.
Dit wordt veroorzaakt door de uitwerking van een aanbesteding die voordeliger is uitgevallen.

Lagere opbrengsten havengelden
We constateren dat de begrote baten niet worden gerealiseerd. Dat heeft ermee te maken dat we minder overslaggelden realiseren dan begroot. We verwachten hier een (structureel) tekort van circa € 130.000.

Lagere kosten reiniging DVO DAR 2023
We verwachten een bedrag van € 375. 000 over te houden op de kosten van reiniging. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt doordat we in 2023 een hoge indexering hebben toegepast op de begrote lasten voor het jaar 2023, die niet volledig benut gaat worden.

Hogere opbrengsten zwerfafval
Tot en met 2022 ontvingen we van Nedvang een vast bedrag voor Zwerfafval op basis van het aantal inwoners. Met ingang van 2023 is dit gewijzigd. Er is nu sprake van een drietal vergoedingen: één vanuit het afvalfonds en twee vanuit het ministerie. Eén financiële stroom vanuit het Ministerie is eenmalig. Het accent van de kosten en opbrengsten hiervan gaat plaatsvinden in 2024. We komen hier in de 1e voortgangsmelding 2024 op terug. Het beeld voor 2023 is dat we in totaliteit een voordeel verwachten van € 528.000.

Programma Wonen en Stedelijke ontwikkeling
Leges bouwvergunningen
Onlangs hebben wij uw raad geïnformeerd over een fout bij het innen van leges voor omgevingsvergunningen in de periode 2021-2023. In tegenstelling tot de afgegeven melding van een tekort van 1,4 miljoen euro in de 1e Voortgangsmonitor gaan we er nu vanuit dat de leges bij de jaarrekening 2023 tot een positief resultaat leiden van indicatief 3,6 miljoen euro.

Beheer vastgoed, aframen exploitatiebegroting in verband met verkoop panden
Dit heeft betrekking op panden die vallen onder het taakveld Wonen en bouwen. In de voorgaande jaren zijn panden verkocht waarvan de exploitatiebegroting nog niet is afgeraamd.

Verkoop gemeentelijke panden
Voor de periode 2018-2024 staat een verkoopopgave van gemeentelijke panden van 12 miljoen euro. Voor 2023 stond een opbrengst van 1 miljoen euro begroot. De verwachting is dat we dit jaar slechts € 270.000 ophalen, waardoor we uitkomen op een lagere opbrengt van € 730.000.

Programma Openbare ruimte
Voordeel DVO DAR
Bij de 1e Voortgangsmonitor meldden we een voordeel van € 428.000 als gevolg van de eindafrekening DVO DAR over het jaar 2022. De definitieve eindafrekening is uiteindelijk op een voordeel van € 356.000 uitgekomen door onder andere een hogere vergoeding als gevolg van gestegen papier- en metaalprijzen. Het restant van het voordelig resultaat is ontstaan doordat de begroting van de gemeente Nijmegen in 2023 fors is geïndexeerd. In de praktijk blijkt dat deze indexering niet volledig benut gaat worden. Dat levert naar verwachting een voordelig

resultaat op van ruim € 600.000. In totaliteit verwachten we een voordeel van zo'n € 980.000. De nog te verwachten nota van de DAR ten aanzien van de indexering over de jaren 2022/2023 is hierin verwerkt. Het voordeel is a-structureel van aard.

Verpakkingsafval en lagere legesopbrengsten huisafvalzakken
We verwachten op deze onderdelen een nadeel van in totaal € 980.000. Ten eerste wordt dit veroorzaakt doordat er minder plastic is ingezameld. Dit leidt tot een nadeel van zo'n € 370.000. Ten tweede zien we dat er onder andere minder restafvalzakken worden verkocht met een nadeel van € 300.000. Diverse overige afwijkingen zoals minder leges milieustraat en minder grofvuil-ophaalbeurten zullen naar verwachting leiden tot een nadeel van € 310.000.

Programma Cultuur en Cultureel erfgoed
Vrijval coronamiddelen
Vanaf het ontstaan van de corona-crisis in 2020 hebben wij het culturele veld op basis van rijks- en gemeentelijke middelen financieel ondersteund voor de nadelige effecten van de crisis en de daarmee samenhangende maatregelen. In 2023 hebben we een laatste financiële ondersteuning gegeven om de exploitatiegevolgen van de beperkende maatregelen die nog in het 1e kwartaal van 2022 golden, te compenseren. In 2023 golden er geen beperkende maatregelen meer voor de culturele sector. Daarom laten we de niet bestede middelen voor 2023 vrijvallen. We zien in 2023 dat het herstel intreedt in de sector. Bezoekersaantallen trekken aan, maar zijn nog niet bij alle culturele organisaties op het oude niveau. Daarnaast heeft de sector, net als andere sectoren, te maken met personele krapte en sterk gestegen kosten.

Beheer vastgoed, huurderving en bijhorende kosten (energie) in verband met leegstand
Een aantal panden binnen het taakveld Cultureel Erfgoed wordt op dit moment niet verhuurd. Daardoor hebben we minder huuropbrengsten en hebben we wel extra uitgaven voor energie.

Programma Sport
Lagere verwachte omzet Triavium (horeca + entree)
Bij de stadsbegroting 2020 zijn de baten voor het Triavium structureel verhoogd met € 150.000. Dit bedrag kan onvoldoende opgevangen worden met hogere entreeprijzen. Daarnaast is de marge op horeca gedaald door de sterk gestegen inkoopprijzen. Met als reden om de horeca betaalbaar te houden voor bezoekers. Daarnaast wordt er ook minder horeca afgenomen. Wij vermoeden dat dit komt doordat bezoekers minder te besteden hebben.

Vrijval middelen Buurtsportcoachregeling (conform stadsbegroting 2024-2027)
Er valt in totaal € 745.000 vrij vanwege een dubbele financiering van de Buurtsportcoachregeling (BCR) in onze begroting. We ontvangen hier nu een specifieke uitkering (SPUK) voor. Met deze middelen kunnen we de kosten dekken, waardoor de bestaande budgetten vrij vallen.

Programma Financiën
Woz bezwaren
Bij de 1e Voortgangsmonitor hebben we aangegeven dat we een forse toename zagen van het aantal bezwaarschriften (verwachte toename van 2,5 keer zoveel bezwaarschriften zoals gemeld in een brief aan de raad van 12 juli jl.) tegen de WOZ-beschikking 2023. Dit als gevolg van de grote waardestijgingen in de WOZ waarden en de uitgebreide campagnes van de zogenaamde WOZ-bureaus. De verwachting was dat de kosten voor het afhandelen van bezwaarschriften (inhuur en uitbesteding) circa € 250.000 meer zouden bedragen dan begroot en de proceskostenvergoeding circa € 300.000 meer dan begroot. Op dit moment hebben we 48% van de bezwaren afgewikkeld en verwachten we met deze ervaringen dat de meerkosten voor het afhandelen van bezwaarschriften (inhuur en uitbesteding) circa € 150.000 meer zullen bedragen en de proceskosten circa € 160.000 meer zullen bedragen voor 2023 dan begroot.

Beheer vastgoed, huurderving en bijhorende kosten (energie) in verband met leegstand
Een aantal panden wordt op dit moment niet verhuurd. Daardoor hebben we minder huuropbrengsten. We hebben voor deze panden wel uitgaven voor energie.

Meldingen in de begroting te verwerken

We vertalen meldingen alleen in begrotingswijzigingen voor zover dat noodzakelijk is. We maken daarbij onderscheid in meldingen die leiden tot een bijstelling van de begroting (deze hebben we hiervoor meegenomen bij de programmameldingen) en (nieuwe) specifieke mutaties in het gemeentefonds.

Overigens wordt ook een aantal budget neutrale, meer technische begrotingswijzigingen voorgesteld. Deze vindt u in het deel Verzamelvoorstel.

Meldingen

Er is in deze voortgangsmonitor een programmamelding, naast de gemeentefondseffecten, die we in de begroting willen laten verwerken. Het betreft een melding van het programma Openbare ruimte (zie ook de programmameldingen).

Onderstaande begrotingsafwijking is eerder toegelicht bij de programmameldingen. We stellen voor deze afwijking in de begroting van 2023 te verwerken.

Bedragen * € 1.000	programma	2023
Reservering middelen Aardgasvrij	Openbare ruimte	3.800
	Financiën	-3.800
Totaal		**0**

Specifieke mutaties gemeentefonds

Onder dit kopje vallen specifieke mutaties in het gemeentefonds waarover nog niet eerder door uw raad een besluit is genomen. Met specifieke mutaties worden zogeheten taakmutaties (veranderingen in de algemene uitkering), decentralisatie-uitkeringen (DU) en integratie-uitkeringen (IU) bedoeld. Bijstellingen op mutaties waarover uw raad eerder een besluit heeft genomen, zijn opgenomen in het Verzamelvoorstel.

Het betreft hier een budgettair effect van het gemeentefonds op de algemene middelen en specifieke taakmutaties uit de mei- en septembercirculaire 2023. We stellen voor de specifieke taakmutaties toe te kennen aan het programma. Deze mutaties hebben geen effect op het begrotingssaldo: het betreft een verschuiving tussen het programma 'Financiën' en inhoudelijke programma's.

Bedragen * €1.000	Programma	Baten	Lasten	Saldo
Algemene middelen, budgettair effect gemeentefonds				
Meicirculaire '23	Financiën	12.544	-13.410	-866
Septembercirculaire '23	Financiën	1.704	-788	916
Ontwikkeling algemene middelen	**Financiën**	**14.248**	**14.198**	**50**
Voorgesteld besluit: vrijval ten gunste van algemene middelen				
Meicirculaire '23				
Vrijval Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	Financiën		-242	242
Vrijval Begeleiding jongeren naar werk	Financiën		-166	166
Vrijval overige middelen			-9	9
Septembercirculaire '23				
Vrijval overige middelen	Financiën		-19	19
Bestemmingsreserve Decembercirculaire '22				
Vrijval bijzondere bijstand	Financiën		-547	547
Ontwikkeling algemene middelen	**Financiën**		**-983**	**983**

Voorgesteld besluit: verrekenen/toevoegen aan programma

Meicirculaire '23			
Armoedebestrijding en schuldhulpverlening	Werk en Inkomen	-1.200	1.200
Nationaal Actieplan Dakloosheid (DU)	WWZ	-1.456	1.456
Taal voor ontheemden uit Oekraïne (DU)	Onderwijs	-144	144
Werkdrukverlaging jeugdbescherming	WWZ	134	-134
Septembercirculaire '23			
Regionale doelgroepen specifieke aanpak (DU)	Werk en Inkomen	-68	68
Centrale post gemeentefondsmiddelen	**Financiën**	**-2.734**	**2.734**

Algemene middelen, budgettair effect gemeentefonds

Zoals toegelicht bij de financiële effecten onder de ontwikkeling algemene middelen, vallen deze middelen vrij. We stellen voor om deze vrijval administratief te verwerken en de begroting 2023 daarvoor te wijzigen.

Voorgesteld besluit: vrijval ten gunste van algemene middelen

Armoedebestrijding en schuldhulpverlening

Het rijk heeft in de meicirculaire 2023 circa € 1,4 miljoen toegekend. Van dit bedrag stellen we voor € 242.000 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen.

Begeleiding jongeren naar werk

Het rijk heeft in de meicirculaire 2023 € 166.000 toegekend voor begeleiding jongeren naar werk. We stellen voor dit te laten vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Overige middelen

Gezien de kleine omvang stellen we voor deze middelen te verrekenen met de algemene middelen.

Bestemmingsreserve Decembercirculaire - bijzondere bijstand

Het rijk heeft in de Decembercirculaire 2022 € 547.000 toegekend. We stellen voor dit te laten vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Voorgesteld besluit: verrekenen/toevoegen aan programma

Dit betreft middelen uit het gemeentefonds die we voor specifieke beleidsterreinen in wil zetten. Het betreft een overheveling van het programma Financiën naar de andere programma's (budget neutraal).

Armoedebestrijding en schuldhulpverlening

Het Rijk heeft in de meicirculaire 2023 middelen toegekend voor de bestrijding van armoede en schulden. In totaal willen we van de toegekende middelen van € 1,4 miljoen circa € 1,2 miljoen inzetten voor: uitbreiding van de Financieel Expert in de Wijk (€250.000), individuele bijzondere bijstand energiekosten (€ 300.000), outreachende aanpak in de wijk (€ 400.000), bestaanszekerheid kwetsbare zwangeren bevorderen (€ 150.000) en ondersteunen kleine ondernemers op het gebied van geldzorgen (€ 100.000). Na positieve besluitvorming door uw raad stellen we voor deze middelen over te hevelen naar 2024.

Nationaal Actieplan Dakloosheid (DU)

De grootste mutatie betreft de decentralisatie-uitkering Nationaal Actieplan Dakloosheid. Hiermee zet het kabinet in op het voorkomen van dakloosheid en het realiseren van woonplekken met passende ondersteuning voor (dreigend) dakloze jongeren en volwassenen. Voor Nijmegen is dit een bedrag van € 1,4 miljoen in 2023.

Taal voor ontheemden Oekraïne (DU)

De gemeenten ontvangen in 2023 € 15 miljoen om het gemeentelijke aanbod van taalonderwijs aan volwassenen ontheemden uit Oekraïne te stimuleren. Voor Nijmegen is dit een bedrag van € 144.000 in 2023.

Werkdrukverlaging jeugdbescherming
Gezien de acute situatie - met de hoge werkdruk en wachtlijsten - in de jeugdbescherming is er in overleg met de VNG besloten om voor het jaar 2023, eenmalig, € 10 miljoen aan het gemeentefonds te onttrekken ten behoeve van de daling van de werkdruk. De middelen worden overgeheveld naar de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) en daar toegevoegd aan het budget voor de subsidieregeling verlagen werkdruk. Voor Nijmegen betreft deze uitname € 134.000.

Regionale doelgroepen specifieke aanpak (DU)
Het plan van aanpak 'Statushouders aan het werk' en de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur van het ministerie van SZW beogen de doelgroep statushouders en andere kwetsbare doelgroepen extra te ondersteunen om kansen die de arbeidsmarkt biedt te benutten. Doelstelling van de decentralisatie-uitkering is om de doelgroep statushouders te ondersteunen met de aanstelling van regionale verbinders in elke arbeidsmarktregio. Voor Nijmegen is dit een bedrag van € 68.000 in 2023.

Stand begroting na wijzigingen

In onderstaande tabel is het verloop van het saldo van de begroting opgenomen vanaf de Stadsbegroting 2023 tot en met deze 2e Voortgangsmonitor. Zoals gebruikelijk passen we de begroting niet aan op de programmameldingen, zoals die zijn opgenomen in het hoofdstuk Meldingen.

Een groot deel van de begrotingsaanpassingen die in deze 2e Voortgangsmonitor worden voorgesteld is budget neutraal. Deze zijn opgenomen in het Verzamelvoorstel.
De voorgestelde wijzigingen leiden tot een positief begrotingssaldo.

bedragen * € 1.000	**2023**
Beginstand Stadsbegroting 2023	0
1e Voortgangsmonitor	18
Stand stadsbegroting voor 2e Voortgangsmonitor	18
2e Voortgangsmonitor 2023	
Ontwikkeling algemene middelen (1)	
Gemeentefonds	
- budgettair effect mei- en septembercirculaire 2023	50
- vrijval taakmutaties	983
Stelpost kapitaallasten	63
Stelpost uitvoeringskosten WWB	255
Specifieke mutaties gemeentefonds (2)	0
Meldingen noodzakelijk in de begroting te verwerken (3)	
Reservering middelen Aardgasvrij (Openbare ruimte)	3.800
Toevoeging middelen aan bestemmingsreserve Aardgasvrij (Financiën)	-3.800
Stand begroting 2023 na 2e Voortgangsmonitor	**1.369**

(1): zie 'Financiële effecten', paragraaf 'Ontwikkeling algemene middelen'
(2): zoals in de vorige paragraaf toegelicht, is dit effect budget neutraal
(3): zie paragraaf Melding die noodzakelijk is om in de begroting te verwerken

Investeringen

In deze monitor geven we een toelichting op relevante afwijkingen in de besteding van de investeringsbudgetten. De besteding van het mobiliteitsbudget in 2023 nemen we mee in begrotingswijziging BW-01898.

Programma Bereikbaarheid
In de Stadsbegroting 2024 is voorgesteld het beschikbare bedrag voor de Mobiliteitstransitie te verlagen tot 16,3 miljoen euro (zie paragraaf investering van de Stadsbegroting 2024). Onlangs is uw raad middels de raadsbrief van 24 oktober 2023 geïnformeerd over het Uitvoeringsprogramma Versnelling Mobiliteitstransitie. In navolging daarvan informeren wij u verder via de voortgangsproducten van de P&C-cyclus. In 2023 verwachten we 0,5 miljoen euro te besteden aan de Mobiliteitstransitie. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid verwerken we deze in de begroting.

Programma Bestuur en Organisatie
Bulkkrediet bedrijfsinvesteringen
We verwachten een onderbesteding op het bulkkrediet bedrijfsinvesteringen van ruim 1 miljoen euro. Uit nadere analyse is gebleken dat ICT-uitgaven die we eerder als investeringen aanmerkten volgens de wet- en regelgeving (het BBV) als exploitatie-uitgaven moeten worden verantwoord. De exacte bedragen weten we bij de Stadsrekening 2023 en zullen we dan verwerken. Het financiële effect van verschuiving van investerings- naar exploitatie-uitgaven gaan we nog verder onderzoeken en nemen we mee in de volgende Stadsbegroting.

Programma Openbare Ruimte
Groot- en vervangingsonderhoud (GRP)
Het krediet voor groot- en vervangingsonderhoud riolering wordt in 2023 voor een beperkt deel besteed. De oorzaken hiervoor zijn divers: vertraging in bouwprojecten, lopende onderzoeken naar de mogelijkheden van bestrijding van wateroverlast en aanbestedingsprocedures die tot vertraging leiden. De budgetten zullen de komende jaren tot besteding leiden.

Verzamelvoorstel

In het verzamelvoorstel nemen we *budget neutrale wijzigingen* (geen saldo effect) mee die in hoofdzaak financieel-administratief van aard zijn. Bij deze wijzigingen mag géén sprake zijn van een beleidsmatige afweging of bestuurlijke keuze. Verschuivingen in uitvoeringskosten vallen hier ook onder en/of de uitwerking van eerdere besluitvorming door uw raad (bijvoorbeeld doorvoeren bezuinigingen, uitvoering van projecten). Onder deze aanpassingen vallen op basis van bovenstaande criteria ook:

- In hoge mate boekhoudkundige aanpassingen;
- Correctieboekingen: technische, budget neutrale aanpassingen van eerdere wijzigingen;
- Wijzigingen die betrekking hebben op nieuwe geldstromen en voldoen aan bovenstaande criteria met verwijzing naar het beleidsstuk;
- Wijzigingen die effect hebben op één of meerdere taakvelden en/of programma's en voldoen aan bovenstaande criteria;
- Actualisatie van onderhoudsreserves;
- Actualisatie van bijdragen met budget neutraal effect waarbij de gemeente Nijmegen optreedt als centrumgemeente;
- Actualisatie van rijks- en provinciale bijdragen of bijdragen van anderen waarvan het bestedingsdoel vastligt (hetzij vastgelegd door degene die de bijdrage verleent, hetzij door de gemeenteraad vastgelegd) voor zover niet meegenomen in de mei- en septembercirculaire (voorbeelden: op basis van een beschikking, zoals bestrijding extremisme of bestrijding onderwijsachterstanden);
- Taakmutaties die uitwerking zijn van eerdere raadsbesluiten;
- Budget neutrale bijstelling detachering bij derden én interne dienstverlening;
- Budgetoverhevelingen naar het volgende begrotingsjaar. In de 2e Voortgangsmonitor nemen we een totaaloverzicht op met de voorgestelde budgetoverhevelingen.

Alle wijzigingen worden voorzien van een korte inhoudelijke toelichting, zodat uw raad het belang van de aanpassing zelf af kan wegen. De wijzigingen verwerken we, voor zover van toepassing, meerjarig.

Budgetoverhevelingen

We stellen voor de volgende budgetten over te hevelen naar 2023. Na de tabel volgt per post een toelichting.

Bedragen x € 1.000	Programma	B-L	2023	2024	2025	2026	2027
1. Havens	Bereikbaarheid	L	1.000	-1.000	0	0	0
	Financiën	B	0	1.000	0	0	0
		L	-1.000	0	0	0	0
2. POK-middelen	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	543	-543	0	0	0
	Financiën	B	0	543	0	0	0
		L	-543	0	0	0	0
3. Dichterbij dan je denkt	Werk en Inkomen	L	376	-376	0	0	0
	Financiën	B	0	376	0	0	0
		L	-376	0	0	0	0
4. Verduurzaming monumenten	Cultuur en Cultureel Erfgoed	L	200	-200	0	0	0
	Financiën	B	0	200	0	0	0
		L	-200	0	0	0	0
5. Experiment Gesloten Coffeeshopketen	Veiligheid	L	196	-196	0	0	0
	Financiën	B	0	196	0	0	0

Bedragen x € 1.000	Programma	B-L	2023	2024	2025	2026	2027
		L	-196	0	0	0	0
6. Groencompensatie Landgoed Grootstal	Openbare ruimte	L	155	-155	0	0	0
	Financiën	B	0	155	0	0	0
		L	-155	0	0	0	0
7. Implementatie Wet Open Overheid	Bestuur en organisatie	L	300	-150	-150	0	0
	Financiën	B	0	150	150	0	0
		L	-300	0	0	0	0
8. Chip Integration Technology Center	Economie en toerisme	L	389	-389	0	0	0
	Financiën	B	0	389	0	0	0
		L	-389	0	0	0	0
9. VIA-T	Economie en toerisme	L	1.000	-1.000	0	0	0
	Financiën	B	0	1.000	0	0	0
		L	-1.000	0	0	0	0
10. IRMA Yivi	Bestuur en organisatie	L	175	-175	0	0	0
	Financiën	B	0	175	0	0	0
		L	-175	0	0	0	0
11. Uitvoeringsprogramma Luchtkwaliteit	Openbare ruimte	L	150	-150	0	0	0
	Financiën	B	0	150	0	0	0
		L	-150	0	0	0	0
12. Omgevingswet	Wonen en stedelijke ontwikkeling	L	150	-150	0	0	0
	Financiën	B	0	150	0	0	0
		L	-150	0	0	0	0
13. Inburgeringswet/Onderwijsroute	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	448	-300	-148	0	0
	Financiën	B	0	300	148	0	0
		L	-448	0	0	0	0
14. Actieplan Inclusie	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	120	-120	0	0	0
	Financiën	B	0	120	0	0	0
		L	-120	0	0	0	0
15. Sterke sociale basis ouderen	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	100	-100	0	0	0
	Financiën	B	0	100	0	0	0
		L	-100	0	0	0	0
16. Ruimte voor Ontmoeting NDW21	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	100	-100	0	0	0
	Financiën	B	0	100	0	0	0
		L	-100	0	0	0	0
17. Antidiscriminatie	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	100	-100	0	0	0
	Financiën	B	0	100	0	0	0
		L	-100	0	0	0	0
18. Actieplan Hartje Nijmegen	Economie en toerisme	L	100	-100	0	0	0
	Financiën	B	0	100	0	0	0
		L	-100	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000	Programma	B-L	2023	2024	2025	2026	2027
19. Aardgasvrij Nijmegen	Openbare ruimte	L	900	-900	0	0	0
	Financiën	B	0	900	0	0	0
		L	-900	0	0	0	0
20. Energie besparen	Openbare ruimte	L	1.600	-1.600	0	0	0
	Financiën	B	0	1.600	0	0	0
		L	-1.600	0	0	0	0
21. Armoede en Schulden	Werk en Inkomen	L	1.200	-1.200	0	0	0
	Financiën	B	0	1.200	0	0	0
		L	-1.200	0	0	0	0
22. Taal voor Ontheemden Oekraïne	Onderwijs	L	144	-144	0	0	0
	Financiën	B	0	144	0	0	0
		L	-144	0	0	0	0
23. Kansengelijkheid in het Onderwijs	Onderwijs	L	440	-440	0	0	0
	Financiën	B	0	440	0	0	0
		L	-440	0	0	0	0
24. Wet Goed Verhuurderschap	Wonen en stedelijke ontwikkeling	L	90	-90	0	0	0
	Financiën	B	0	90	0	0	0
		L	-90	0	0	0	0

1. *Havens (€ 1.000.000)*
   In 2022 en 2023 heeft de raad een bedrag van € 3.000.000,- toegewezen voor het verbeteren van de toegankelijkheid van de havens. Hiervoor hebben we de Kanaalhavens al gebaggerd. Met het resterende budget hebben het plan om de Waalhaven ook te laten baggeren. De Waalhaven heeft een speciale positie binnen de Nijmeegse havens vanwege zijn ligplaatsen voor verschillende doeleinden, waaronder opvangschepen voor Oekraïners, het KSCC (Katholiek Sociaal Cultureel Centrum voor de binnenvaart), Brandweer, Politie, Rijkswaterstaat, als vluchthaven voor beroepsvaart en als woonomgeving voor woonschepen. De toegankelijkheid van deze haven is een aanzienlijke uitdaging. We hebben een aanbieding ontvangen van Rijkswaterstaat voor het baggerwerk, maar zij zijn niet in staat om dit in 2023 nog uit te voeren. Desondanks zullen we in 2023 alle benodigde vooronderzoeken uitvoeren met betrekking tot het baggerproject, zodat we goed voorbereid zijn wanneer het daadwerkelijke baggeren plaatsvindt.

2. *POK-middelen (€ 542.770)*
   In de meicirculaire 2022 zijn naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag middelen toegevoegd aan de decentralisatie uitkering vrouwenopvang. De zogenaamde POK-middelen ontvangen we voor de jaren 2022-2025. In onze regionale aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling zijn hiervoor een aantal speerpunten benoemd. Voor de uitwerking hiervan is dit jaar gestart met de voorbereiding van de proeftuin: “Samen Verder” en het regionaal expertisepunt scheiden, ook beide passend bij het doel van de POK middelen. Voor de proeftuin heeft het Rijk hiervoor in 2023 een subsidie toegekend. Voor 2024 wordt tevens een subsidie toegekend maar deze bedraagt slechts de helft en is daardoor onvoldoende dekkend. Het Rijk heeft ook aangegeven dat POK-middelen tevens voor dit doel ingezet kunnen worden.
   De subsidieverstrekking voor 2023 was lange tijd onzeker dus is vorig jaar al besloten om de POK-middelen van 2022 over te hevelen naar 2023. Subsidie is ontvangen en daarom willen we deze middelen nu overhevelen naar 2024.

3. *Dichterbij dan je denkt (€ 376.314)*
   Het bedrag, dat het Rijk middels de septembercirculaire 2022 en de meicirculaire 2023 aan centrumgemeente Nijmegen voor de arbeidsmarktregio Rijk van Nijmegen heeft ontvangen, is nog niet volledig besteed. De termijn om projecten te kunnen initiëren en uitvoeren was hier voor te kort mede omdat er gekeken wordt naar het voorzetten van bestaande, succesvolle projecten in plaats van het ontwikkelen van nieuwe projecten. Voor het jaar 2024 verwachten wij hier beter zicht op te hebben. Belangrijk is dat er daarvoor nog middelen beschikbaar moeten zijn om een vervolg te kunnen geven aan de uitvoering. Wij verzoeken derhalve om de niet bestede middelen in 2023 van € 376.314 over te hevelen naar het jaar 2024.

4. *Verduurzaming monumenten (€ 200.000)*
   We stellen voor de subsidie bestemd voor monumenten (verduurzaming) van 2023 naar 2024 over te hevelen. De subsidieregeling (cofinanciering van een provinciale subsidieregeling) wordt in het najaar 2023 vastgesteld. De resterende tijd is te kort voor het aanvragen en toekennen van subsidies. Door overheveling kunnen we in 2024 extra veel eigenaren helpen. Met een goede communicatiestrategie kunnen we veel eigenaren informeren en hen ook nog de tijd geven om een vergunning aan te vragen die nodig is om de subsidie te kunnen verkrijgen.

5. *Experiment Gesloten Coffeeshopketen (€ 196.000)*
   Het verwachte startmoment van het Experiment Gesloten Coffeeshopketen is met een jaar uitgesteld naar 2024. Hierdoor starten we ook later met de voorbereidingen (zoals scholing, voorlichting, projectmanagement en juridische ondersteuning). De kosten die hiermee gemoeid zijn, zullen we volgend jaar gaan maken. Daarom willen we het gehele openstaande bedrag van € 196.000 meenemen naar volgend jaar.

6. *Groencompensatie Landgoed Grootstal/NEBO (€ 155.000)*
   Het college is op 26 januari 2021 (besluitnr. 4.15) akkoord gegaan met de aankoop en doorlevering van een perceel grasland van Staatsbosbeheer, gelegen aan de Sint Jakobsweg, ter bevordering van natuur- en landschapsontwikkeling aan de groene randen van de stad. De aankoopkosten en verkoopbaten kwamen hierbij terecht op het groenbudget Stadsontwikkeling (Stadslandbouw 60853), evenals een financiële bijdrage ad € 185.000 vanuit de NEBO-grondexploitatie (c.q. vergoeding door projectontwikkelaar ter compensatie van de waardevermindering van de grond). Deze € 185.000 was daarbij bestemd als dekking voor groencompensatiemaatregelen. Vanwege de lange voorbereidingstijd voor de compensatiemaatregelen lukt het niet de beschikbare middelen in 2023 te besteden. Er lopen inmiddels gesprekken met De Warmoes en met Natuurmonumenten (Kop van Malden) om deze middelen in te zetten voor twee projecten die onze doelen voor stadslandbouw en landschapsontwikkeling helpen te bereiken. We stellen hiertoe voor € 155.000 over te hevelen naar 2024.

7. *Implementatie van de Wet Open Overheid (WOO) (€ 300.000)*
   In de meicirculaire 2021 is door het Rijk via het gemeentefonds budget beschikbaar gesteld voor de kosten die gemeenten maken voor de implementatie van de Wet Open Overheid (WOO). Het betreft een initiatiefwet uit de Tweede Kamer die beoogt de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken. Met dit wetsvoorstel geven de initiatiefnemers zowel de actieve als de passieve openbaarmaking van overheidsinformatie een nieuwe basis, verankeren het recht op toegang tot informatie wettelijk en beogen zij de informatievoorziening en informatiehuishouding van het Rijk en decentrale overheden te verbeteren. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de WOO, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. In 2023 is de implementatie binnen de gemeente Nijmegen weliswaar voorbereid, maar zijn de middelen nog niet tot besteding gekomen. Dit zal in 2024 en 2025 plaatsvinden. Om deze reden stellen we voor het budget van 2023 over te hevelen naar 2024 van € 150.000,- en 2025 van € 150.000,-

8. *Chip Integration Technology Center (CITC) (€ 389.000)*
   Aan het CITC verstrekken we een meerjarige subsidie (vanaf 2019) van totaal € 2 miljoen. In verband met een overeengekomen wijziging in het betalingsschema van de subsidie, hevelen we € 389.000 over naar 2024.

9. *Via-T (€ 1.000.000)*
   Omdat we zien dat de transitie naar een circulaire en duurzame economie niet vanzelf gaat, hebben we in het coalitieakkoord € 1 miljoen gereserveerd voor een bijdrage aan het initiatief VIA-T. De plannen voor VIA-T worden op dit moment door de initiatiefnemers verder uitgewerkt. We verwachten in 2024 een besluit te kunnen nemen over een bijdrage aan dit initiatief. We hevelen de middelen daarom over van 2023 naar 2024.

10. *IRMA/Yivi (€ 175.000)*
    In het coalitieakkoord 2022-2026 is voor het invoeren van IRMA/Yivi (de naam is inmiddels aangepast van Irma naar Yivi) als digitale identiteitsvoorziening eenmalig € 250.000 en jaarlijks € 20.000 toegevoegd voor de extra uitlevering van BRP-gegevens aan IRMA/Yivi. Dit omdat we willen dat Nijmegenaren meer grip krijgen op hun eigen digitale identiteit(en) en persoonsgegevens, zonder dat er onnodig persoonsgegevens worden gebruikt. De volledige implementatie van Yivi gaat dit jaar echter niet lukken. Zo vragen het toepassen van dataminimalisatie bij een aanvraag en de uitleg aan leveranciers van portalen meer tijd. Hierdoor zal een groot deel van de werkzaamheden volgend jaar pas plaatsvinden. Om deze reden stellen we voor € 175.000 van het niet bestede budget over te hevelen naar 2024.

11. *Herprogrammering Uitvoeringsprogramma luchtkwaliteit (€ 150.000)*
    Op 23 september 2020 is met een raadsbesluit (88-2020) het meerjarige uitvoeringsprogramma “Op weg naar een gezonde luchtkwaliteit in 2030” vastgesteld. Hierin opgenomen was een financieel overzicht met de verwachte kosten per jaar. In de praktijk vinden afwijkingen plaats van de oorspronkelijke planning: sinds 2022 hebben we een subsidieregeling voor de aanschaf van elektrische laadpalen voor het MKB die een elektrische bestelbus aanschaffen. In totaal is €225.000 als subsidiebudget open gesteld, verdeeld over 2022, 2023 en 2024. In 2022 zijn geen aanvragen binnengekomen en in 2023 tot nu toe slechts €15.000 aan subsidie verleend. Het vraagt tijd voor ondernemers overgaan op de aanschaf van een elektrische bestelbus en bijbehorende laadpaal. Daarnaast zijn er levertijden aan verbonden. Met de naderende komst van de zero emissiezones stadslogistiek in 2025 verwachten we volgend jaar meer aanvragen. We stellen voor om € 150.000 over te hevelen naar volgend jaar.

12. *Omgevingswet (€ 150.000)*
    Voor de invoering van de Omgevingswet heeft de Raad aanvullende middelen toegekend. Omdat de begrote lasten en baten niet geheel in de pas lopen met de ramingen in de diverse jaarschijven van de Stadsbegroting stellen we voor om € 150.000 over te hevelen naar 2024 om de invoering te kunnen realiseren.

13. *Uitvoering Inburgeringswet 2021 (€ 100.000) en onderwijsroute (€ 348.000)*
    In 2022 is de nieuwe Inburgeringswet 2021 formeel in gegaan. Gemeente zijn vanaf die datum verantwoordelijk voor de regie op het totale inburgeringstraject inclusief het aanbod van de inburgeringsvoorzieningen.
    Het aantal statushouders en daarmee het aantal inburgeraars stijgt de komende jaren fors. De uitvoeringskosten zullen daardoor ook stijgen. De middelen van het Rijk zijn niet kostendekkend omdat het beschikbare budget vanuit het Rijk voor de uitvoeringskosten, niet gelijk is gesteld aan de fluctuaties binnen de asielinstroom. Door eerdere budgetoverhevelingen is er nú geen tekort in 2023, maar voor 2024 wordt dit wel verwacht. Ook wordt de wet nog steeds niet in volle omvang uitgevoerd.
    De ‘Onderwijsroute’ is een relatief duur traject dat we als gemeente verplicht moeten aanbieden aan onze inburgeraars. Het rijk financiert deze onderwijsroute middels twee verschillende Spuk-uitkeringen en omdat deze niet voldoende blijken te zijn ook nog via een eenmalige a-structurele bijdrage. Deze a-structurele

bijdrage is voor voorziene tekorten voor onderwijsroutes die starten in 2022-2024. De duur van een onderwijsroute is minimaal 2 jaar; de kosten lopen dus langer door. De Spuk-middelen blijven via een OMBD beschikbaar. Voor deze a-structurele middelen ter dekking van de onderwijsroute wordt budgetoverheveling voorgesteld.

14. *Actieprogramma Inclusie voor mensen met een beperking (€ 120.000)*
Met het coalitieakkoord is € 300.000 vrijgemaakt voor activiteiten die bijdragen aan verwezenlijking van de doelen uit het actieprogramma inclusie. Belangrijk uitgangspunt voor de uitvoering is de samenwerking met en actieve rol van ervaringsdeskundigen bij het verder uitwerken van doelen en activiteiten en de inzet van de middelen. Door extra te investeren in deze samenwerking is nu een goede projectstructuur gerealiseerd, maar konden niet alle geplande activiteiten voor 2023 worden gerealiseerd. Zo was het de bedoeling een deel van het budget 2023 in te zetten voor het organiseren van een subsidieregeling gericht op het faciliteren van fysieke aanpassingen om de toegankelijkheid van gebouwen, entrees e.d. te verbeteren. Door het overhevelen van € 120.000 naar 2024 is het mogelijk om naast de geplande activiteiten voor 2024 deze regeling alsnog te realiseren. Hiermee kunnen we een flinke stap zetten in het toegankelijker maken van de stad.

15. *Sterke sociale basis ouderen (€ 100.000)*
Via de decembercirculaire 2022 zijn er middelen ontvangen voor een sterke sociale basis voor ouderen. In verband met personele krapte zijn deze middelen niet besteed in 2023. Door overheveling van dit budget van €100.000 naar 2024 worden deze middelen alsnog ingezet voor het originele doel van de decentrale uitkering: een sterke sociale basis voor ouderen; voor activiteiten die de vitaliteit en gezondheid van ouderen stimuleren, waardoor zij beter, langer en meer kunnen participeren in de samenleving.

16. *Ruimte voor ontmoeting NDW21 (€ 100.000)*
Door stijgende bouwkosten en langere levertijden hebben de woningen van NDW21 vertraging opgeleverd. Hiermee zijn de overige voorzieningen rond NDW21 ook vertraagd. Het gereserveerde budget voor de ontmoetlocatie rond NDW21 is hiermee niet (volledig) benut. We stellen voor een budget van €100.000 over te hevelen naar 2024 voor de uitvoering van de ontwikkeling en uitvoering van HEEM als ontmoetlocatie op NDW21.

17. *Antidiscriminatie (€ 100.000)*
In het coalitieakkoord zijn middelen vrijgemaakt voor het ontwikkelen en uitvoeren van antidiscriminatiebeleid. In verband met personele krapte zijn de middelen bestemd voor de beleidsontwikkeling in 2023 niet besteed. Voorstel is een budget van € 100.000 over te hevelen naar 2024 zodat we met een versneld en interactief proces met de stad aan het eind van het jaar zowel het beleidskader hebben uitgewerkt als concrete maatregelen en preventie activiteiten hebben geïnitieerd die bijdragen aan de anti-discriminatiedoelstelling.

18. *Actieplan Hartje Nijmegen (€ 100.000)*
We hevelen € 100.000 over naar 2024. De invulling van Actieplan Hartje Nijmegen werd begin april vastgesteld waardoor de projecten pas in het 2e kwartaal zijn opgestart. Veelal zijn dit tijdsgebonden projecten waarvan uitvoering noodzakelijk plaatsvindt in het plantseizoen (vergroening) of de zomer (weersafhankelijk). Dit is niet voor alle projecten gelukt. Deze € 100.000 is reeds gekoppeld aan diverse projecten vastgesteld in het Actieplan, mét de stad en vóór de stad, waarvan uitvoering is toegezegd aan de inzenders.

19. *Energie besparen (€ 1.600.000)*
Voor Energie Besparen is vanuit het Coalitieakkoord in 2023 € 1,7 miljoen beschikbaar gesteld. Naast de benodigde middelen voor inzet van formatie is € 1,6 miljoen bestemd voor uitvoering van maatregelen, voorzieningen en regelingen in het kader van Energie Besparen. Naast de gemeentelijke middelen zijn ook

rijksmiddelen ontvangen om in de komende jaren uitvoering te geven aan de regeling van Energie Besparen. Om de rijksmiddelen volledig te benutten en niet (deels) kwijt te raken gebruiken we deze voor de uitgaven in 2023 en worden de gemeentelijke middelen in 2024 en 2025 aangewend. Om de komende jaren alle projecten en regelingen uit te kunnen voeren en aan verplichtingen (bewoners, rijk en overige derden) te voldoen hevelen we het niet-bestede deel van de gemeentelijke middelen over naar 2024.

20. *Aardgasvrij Nijmegen (€ 900.000)*
Voor Aardgasvrij Nijmegen is in 2023 € 6,2 miljoen beschikbaar gesteld. Onder Aardgasvrij vallen verschillende projecten zoals PAW Dukenburg en BES Hengstdal. Daarnaast zijn er regelingen in het kader van Energie Besparen en verplichtingen aan derden (bewoners, woningbouwcorporaties, rijk en Liander) bij de uitvoering van deze projecten en regelingen. Om de komende jaren deze projecten en regelingen uit te kunnen voeren en aan verplichtingen derden te kunnen blijven voldoen stellen we voor het niet-bestede deel van de middelen over te hevelen naar 2024.

21. *Armoede en schulden (€ 1.200.000)*
Het Rijk heeft in de meicirculaire 2023 € 1,4 miljoen beschikbaar gesteld voor de bestrijding van armoede en schulden. Hiervan willen we € 1,2 miljoen overhevelen naar 2024 voor onderstaande doelen.
- Uitbreiding Financieel Expert in de Wijk (FEW) (€ 250.000)
  Versterken van de regie- en vroegsignaleringsfunctie van de Financieel Expert in de wijk.
- Energiekosten Bijzondere Bijstand (€ 300.000)
  Via de individuele bijzondere bijstand creëren we in 2024 een vangnet voor financieel kwetsbare inwoners die door hoge energieprijzen in de problemen komen. In 2022 en 2023 was er energietoeslag; in 2024 is die er niet meer.
- De wijk in – outreachend werken Armoede en Schulden (€ 400.000)
  Uitbreiding van de outreachende aanpak om inwoners actief te informeren en te ondersteunen op het gebied van inkomensondersteunende voorzieningen en daarmee armoede te verminderen.
- Bestaanszekerheid kwetsbare zwangeren bevorderen (€ 150.000)
  Een gerichte aanpak voor zwangeren in een kwetsbare positie opzetten, om stress om bestaanszekerheid weg te nemen.
- Ondersteunen kleine ondernemers op het gebied van geldzorgen (€ 100.000)

22. *Extra Rijksmiddelen voor Taal voor Ontheemden uit Oekraïne (€ 144.011)*
In de meicirculaire 2023 heeft het Rijk extra middelen (Nijmegen € 144.011) beschikbaar gesteld voor taalonderwijs aan ontheemden uit Oekraïne. Vanwege de omvang van de opgave is het niet haalbaar om het onderwijs voor deze doelgroep nog in 2023 te organiseren. Allereerst vraagt dit om een plan waarin wensen van de doelgroep en mogelijkheden van aanbieders goed op elkaar worden afgestemd. Daarnaast zullen onderwijsaanbieders docenten en vrijwilligers moeten werven om het plan uit te kunnen voeren. Tot slot duurt een onderwijstraject minimaal 20 weken wat in de resterende maanden van 2023 al niet meer haalbaar is. In overleg met de onderwijsaanbieders en het interne projectteam opvang vluchtelingen kiezen we ervoor om in januari 2024 van start te gaan. Omdat inzet van de middelen in 2023 niet meer realistisch is hevelen we het budget over naar 2024.

23. *Coalitie-akkoord middelen Kansengelijkheid in het Onderwijs (€ 440.000)*
In het coalitieakkoord 2022-2026 heeft de Raad in 2023 € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor een pakket aan maatregelen gericht op kansengelijkheid. Bij de behandeling van het RV 'Gelijkwaardige kansen in het onderwijs (78/2023 dd 27092023)' heeft de Raad bij de motie 'Ongelijk investeren met jongerenwerk' besloten om het aantal uren jongerenwerk bij betreffende PO en VO scholen uit te breiden en deze kosten daarvan "tot en met 2026 te dekken uit de nog niet bestede coalitieakkoordmiddelen 2023 voor gelijke kansen". In 2023 is de beschikbare € 1 miljoen voor € 560.000 geprogrammeerd. Er resteert € 440.000 aan niet bestede

coalitieakkoordmiddelen 2023 die op basis van de betreffende motie met een budgetoverheveling voor 2024 beschikbaar blijven.

24. *Wet Goed Verhuurderschap (€ 90.000)*
In het Coalitieakkoord van het rijk is afgesproken dat gemeenten meer mogelijkheden krijgen om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gerichter aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van de Wet Goed Verhuurderschap die per 1 juli 2023 inwerking is getreden. De Wet introduceert een landelijke basisnorm voor Goed Verhuurderschap, in de vorm van algemene regels, waaraan verhuurders en verhuurbemiddelaars zich dienen te houden. Het Rijk heeft vanaf 2023 meerjarig middelen toegekend om gemeenten financieel te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van het wetsvoorstel. Om dit te kunnen realiseren stellen we voor om € 90.000 over te hevelen naar 2024.

Budget neutrale wijzigingen

Bedragen x € 1.000	Programma	B-L	2023	2024	2025	2026	2027
1. Uitvoeringskosten	Financiën	L	92	75	75	75	75
	Bestuur en organisatie	L	-1.799	-1.722	-1.722	-1.722	-1.722
	Onderwijs	L	128	124	124	124	124
	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	0	238	137	137	137
		L	39	-196	-96	-96	-96
	Werk en Inkomen	L	769	741	741	741	741
	Wonen en stedelijke ontwikkeling	L	769	741	741	741	741
2. Tijdelijk verblijf 18+	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	290	0	0	0	0
		L	-290	0	0	0	0
3. Zorg binnen Onderwijs	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	260	651	0	0	0
		L	-260	-651	0	0	0
4. ZonMW Time of your Life	Onderwijs	B	50	0	0	0	0
		L	-50	0	0	0	0
5. Centralisatie doorbraakbudget sociaal domein	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	-26	-26	-26	-26	-26
	Werk en Inkomen	L	26	26	26	26	26
6. Landingsprogramma nieuwkomers	Onderwijs	B	45	0	0	0	0
		L	-45	0	0	0	0
7. Aankoop vastgoed	Financiën	B	0	26	26	27	27
		L	0	-26	-26	-27	-27
	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	31	75	75	75	75
		L	-31	-75	-75	-75	-75
8. Project Sociaal arrangeren	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	94	0	0	0	0
		L	-94	0	0	0	0
9. Jong Volwassenen	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	0	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000	Programma	B-L	2023	2024	2025	2026	2027
10. Hondenuitlaatplaatsen (HUPS)	Bereikbaarheid	L	0	60	60	60	60
	Openbare ruimte	L	0	-60	-60	-60	-60
11. Opvang ontheemden Oekraïne	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	1.400	0	0	0	0
		L	-1.400	0	0	0	0
	Werk en Inkomen	B	-1.400	0	0	0	0
		L	1.400	0	0	0	0
12. Jeugdhulp academische centra	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	117	117	0	0	0
		L	-117	-117	0	0	0
13. Decentralisatie uitkering Vrouwenopvang	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	121	0	0	0	0
		L	-121	0	0	0	0
14. Logistics Valley regio Nijmegen	Bereikbaarheid	B	-22	-24	-24	-24	-24
		L	22	24	24	24	24
	Economie en toerisme	B	16	17	17	17	17
		L	-16	-17	-17	-17	-17
15. Vierdaagsebeleid	Economie en toerisme	B	-7	-8	-8	-8	-8
		L	7	8	8	8	8
16. Nieuwbouw De Hulsen	Financiën	B	0	1.790	0	0	0
		L	0	-1.790	0	0	0
17. Huurderving Museum Het Valkhof	Cultuur en Cultureel Erfgoed	B	-250	-285	0	0	0
		L	250	285	0	0	0
18. Noodfonds energie amateursportverenigingen	Sport	B	120	0	0	0	0
		L	-120	0	0	0	0
19. Meerkosten energie zwembaden	Sport	B	1.532	0	0	0	0
		L	-1.532	0	0	0	0
20. Praktijkondersteuner huisartsen (POH)	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	0	0	0	0	0
21. Ark van Oost	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	33	73	73	73	73
		L	-33	-73	-73	-73	-73
22. Sport en bewegen	Sport	B	-30	-30	-30	-30	-30
		L	30	30	30	30	30
23. Actualisering onderhoudsplan vastgoed	Bereikbaarheid	L	-471	0	0	0	0
	Financiën	L	-16	0	0	0	0
	Bestuur en organisatie	L	124	0	0	0	0
	Cultuur en Cultureel Erfgoed	L	-962	0	0	0	0
	Economie en toerisme	L	-7	0	0	0	0
	Onderwijs	L	24	0	0	0	0
	Openbare ruimte	L	-107	0	0	0	0
	Veiligheid	L	-5	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000	Programma	B-L	2023	2024	2025	2026	2027
	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	662	0	0	0	0
	Wonen en stedelijke ontwikkeling	L	406	0	0	0	0
	Sport	L	352	0	0	0	0
24. Medische Heroïne Behandeling	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	43	0	0	0	0
		L	-43	0	0	0	0
25. Aanpassing decentrale uitkering Vrouwenopvang	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	0	0	0	0	0
26. Regionaal jeugdprogramma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	0	32	30	27	27
		L	0	-32	-30	-27	-27
27. Doorbraakteam Veilige en Zorgzame stad	Veiligheid	L	-221	-44	-44	-44	-44
	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	221	44	44	44	44
28. Versterkingsgelden	Veiligheid	B	183	0	0	0	0
		L	-183	0	0	0	0
29. Project RIO-IPTA	Veiligheid	B	471	691	0	0	0
		L	-471	-691	0	0	0
30. Nazorg ex-gedetineerden	Veiligheid	B	67	0	0	0	0
		L	-67	0	0	0	0
31. Reisdocumenten	Bestuur en organisatie	B	175	0	0	0	0
		L	-175	0	0	0	0
32. Registratie niet-ingezetenen (RNI)	Bestuur en organisatie	B	175	0	0	0	0
		L	-175	0	0	0	0
33. Opleidingsprogramma Publiekszaken	Financiën	B	300	300	100	0	0
	Bestuur en organisatie	L	-300	-300	-100	0	0
34. Herijking eigen bijdragen CAK	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	0	0	0	0	0
35. Actualisatie VGP	Financiën	B	632	0	0	0	0
	Wonen en stedelijke ontwikkeling	L	-632	0	0	0	0
36. Extra rijksmiddelen RMC	Onderwijs	B	63	63	63	63	63
		L	-63	-63	-63	-63	-63
37. Extra rijksmiddelen Volwasseneneducatie	Onderwijs	B	104	104	104	104	104
		L	-104	-104	-104	-104	-104
38. Decentralisatie uitkering Bodemsanering	Financiën	B	-125	780	-312	-312	-312
		L	-315	0	0	0	0
	Openbare ruimte	B	0	-269	0	0	0
		L	440	-512	312	312	312
39. Regionale samenwerking klimaatadaptie	Openbare ruimte	B	160	0	0	0	0

Bedragen x € 1.000	Programma	B-L	2023	2024	2025	2026	2027
		L	-160	0	0	0	0
40. Energiecontroles bij bedrijven	Openbare ruimte	B	85	0	0	0	0
		L	-85	0	0	0	0
41. Provinciale subsidie overdracht bodemtaken	Openbare ruimte	B	20	30	0	0	0
		L	-20	-30	0	0	0
42. SPUK subsidie Diffuus Lood	Openbare ruimte	B	-154	154	0	0	0
		L	154	-154	0	0	0
43. SSV gevelisolaties	Openbare ruimte	B	-840	845	0	0	0
		L	840	-845	0	0	0
44. Beheer stroom-/wateraansluiting	Bereikbaarheid	L	100	100	100	100	100
	Cultuur en Cultureel Erfgoed	L	-20	-20	-20	-20	-20
	Economie en toerisme	L	-80	-80	-80	-80	-80
45. Parkeeropbrengsten Vierdaagse	Bereikbaarheid	B	132	140	140	140	140
	Economie en toerisme	B	-132	-140	-140	-140	-140
46. Kabels en leidingen in de grond	Bereikbaarheid	B	1.500	0	0	0	0
		L	-1.500	0	0	0	0
47. Reserve Rivierenpark en Stadsbrug	Bereikbaarheid	L	-153	0	0	0	0
	Financiën	B	153	0	0	0	0
48. Integraal Zorgakkoord	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	B	750	0	0	0	0
		L	-750	0	0	0	0
49. Preventie met gezag	Veiligheid	B	150	0	0	0	0
		L	-150	0	0	0	0
50. Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	0	0	0	0	0
51. CDOKE klimaatmiddelen	Openbare ruimte	B	3.490	3.490	3.490	0	0
		L	-3.490	-3.490	-3.490	0	0
52. Bijdrage Stichting Onderhouden Nijmegen	Financiën	L	-17	0	0	0	0
	Wonen en stedelijke ontwikkeling	B	17	0	0	0	0
53. Index Beschermd Wonen	Financiën	B	-836	0	0	0	0
	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	L	836	0	0	0	0

1. *Uitvoeringskosten*
   Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat we de uitvoeringskosten toerekenen aan de juiste taakvelden. Bij het opstellen van de Stadsbegroting gebeurt dat op basis van de verwachte inzet van medewerkers. In de periode daarna krijgen we meer inzicht in de concrete inzet van de medewerkers, wat leidt tot een betere toerekening van kosten aan de verschillende taakvelden. Daarnaast is er sprake van formatiewijzigingen, invulling van taakstellingen en bijstellingen op de uitvoeringsbudgetten met een uitwerking over meerdere taakvelden.

2. *Tijdelijk verblijf 18+ regiobijdrage*
   Voor tijdelijk verblijf 18+ betalen we voor de regio Rijk van Nijmegen. Lopende het jaar ontvangen wij een voorschot (regiobijdrage) van de andere gemeenten. Hierbij begroten we de regiobijdrage incidenteel. Daarbij kunnen we ook onze lasten ophogen. Zo komen we dichter bij de realiteit. Het betreft een budget neutrale wijziging.

3. *Zorg binnen onderwijs (ZBO)*
   In de regio Rijk van Nijmegen werken onderwijs en gemeenten samen in het programma Jongeren naar school of werk (de aanpak voortijdig schoolverlaten). Bij het opstellen van het programma voor de jaren 2020-2024 is uitgesproken dat een betere aansluiting tussen onderwijs en zorg hét belangrijkste kader is voor de komende programmaperiode. Er is behoefte aan meer ontschotting, meer preventieve maatregelen in de onderwijscontext en versterking van de zorgstructuur rondom de school. Het gaat in deze pilot om zorg binnen onderwijs (ZBO), hieronder verstaan we in deze pilot ambulante begeleiding en begeleiding en verzorging. ZBO wordt ingezet om mogelijk te kunnen maken dat leerplichtige kinderen met een beperking, ontwikkelingsachterstand of beperkende aandoeningen toch kunnen deelnemen aan onderwijs. We verwerken dit voor 2023 en 2024 budget neutraal in de begroting.

4. *ZonMW Time of your Life*
   De gemeente Nijmegen heeft in 2023 50K subsidie ontvangen van ZonMW (min OCW) voor het uitrollen van het project Maatschappelijke Diensttijd (MDT). Deze toegekende subsidie van ZonMW is bij collegevoorstel ‘Subsidie MDT Kort Time of Your Life’ (collegebesluit 19 september 2023) doorgezet naar de uitvoeringsorganisatie Time Of Your life. In het voorstel is aangegeven de inkomende en uitgaande subsidie bij de 2e Voortgangsmonitor 2023 in de begroting te verwerken. Dit doen we door een verhoging van de lasten én baten bij het programma Onderwijs. Het betreft hier een specifieke uitkering ZonMW en zal ook aan haar (op basis van de te ontvangen verantwoording van Time of your Life) moeten worden verantwoord.

5. *Centralisatie doorbraakbudget sociaal domein*
   In 2020 heeft het college de Regeling Doorbraakbudget sociaal domein vastgesteld. De beschikbare budgetten voor deze regeling zijn verdeeld over vier taakvelden. Om het werkproces te vereenvoudigen en de administratieve belasting te verlagen centraliseren we de budgetten.

6. *Landingsprogramma Nieuwkomers*
   De gemeente Nijmegen heeft in 2023 subsidie ontvangen van ZonMW (ministerie OCW) voor het uitrollen van het Maatschappelijke Diensttijd (MDT)-project Landingsprogramma nieuwkomers. In het collegevoorstel “Startprogramma voor jongeren die op de wachtlijst staan voor nieuwkomersonderwijs” (collegebesluit 4 april 2023) en de bijbehorende Raadsbrief werd al melding gemaakt van (de zoektocht naar) deze alternatieve dekkingsbron voor het project Landingsprogramma Nieuwkomers. Op basis van de beschikking van ZonMW kunnen deze externe middelen worden toegevoegd aan de gemeentelijke begroting van het programma Onderwijs. We verwerken dit met een verhoging van de lasten én baten bij het programma Onderwijs.
   Het betreft hier een specifieke uitkering ZonMW en zal ook aan haar moeten worden verantwoord.

7. *Aankoop Vastgoed*
   In de kadernota Vastgoed 2012, die medio juli 2012 door de gemeenteraad is vastgesteld, worden vastgoedobjecten die een gemeentelijk beleid dienen en niet voor ontwikkeling in aanmerking komen, verworven. Recent heeft de gemeente het object aan de St. Hubertusstraat 50 aangekocht. Met het verzamelvoorstel worden de hiermee gepaard gaande jaarlijkse exploitatielasten budget neutraal opgenomen in de begroting.

8. *Domein-overstijgend Samenwerken project Sociaal Arrangeren*

Van het rijk hebben we een beschikking ontvangen voor een Specifieke Uitkering (SPUK) voor de periode aug-dec 2023 inzake voortzetting van het project Sociaal Arrangeren. Dit project levert een bijdrage aan een hogere kwaliteit van leven van kwetsbare ouderen. Als gevolg hiervan is er een verminderde behoefte aan Wlz-zorg en een latere of -geen instroom in de verpleegzorg verwacht. Dit project is al van aug 2021 t/m juli 2023 eerder door de gemeente Nijmegen gefinancierd. De SPUK die we ontvangen is voor voortzetting voor de periode aug-dec 2023.

9. *Jong Volwassenen*
   Er is een aanbesteding geweest voor Gemeente Nijmegen waarbij verblijfs- en nazorg is ingekocht voor de groep Jong Volwassenen met complexe problematiek. De hiermee samenhangende kosten gaan centraal lopen via het product 6.72 Maatwerk-dienstverlening 18-. 50% van deze kosten worden gedekt uit het product 6.81 Geëscaleerde zorg 18+ en toegevoegd aan het product 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-.

10. *Hondenuitlaatplaatsen (HUPS)*
    Met een budgettair neutrale wijziging koppelen we HUPS aan een nieuw doel “We zorgen voor voldoende hondenvoorzieningen zoals hondenlosloopgebieden en / of hondenuitlaatplaatsen (HUP’s)” binnen de doelenboom.

11. *Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne*
    Via de 1e voortgangsmonitor 2023 zijn de door het Rijk (Ministerie van J&V) beschikbaar gestelde middelen voor de leefgelden ontheemden Oekraïne toegevoegd aan het programma Werk en Inkomen. Via de 2e voortgangsmelding voegen we deze middelen toe aan het programma Welzijn Wijkontwikkeling en Zorg om hiermee te kunnen voldoen aan de Iv3 informatievoorschriften. Alle kosten worden hiermee dan verantwoord in 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie en niet in 6.3 inkomensregeling.

12. *Aanvulling Specifieke uitkering functies jeugdhulp academische centra kinder-en Jeugdpsychiatrie*
    De gemeente Nijmegen heeft voor de uitvoering academische onderzoeksfunctie van de academische centra kinder-en jeugdpsychiatrie en plaatsingscoördinatie gesloten jeugdhulp voor het jaar 2023 en 2024 een loon prijsontwikkeling (LPO) ontvangen. De begroting passen we budget neutraal aan.

13. *Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang (DUVO) bijdrage gemeenten*
    Gemeente Maasdriel en Zaltbommel behoren niet tot de regio Nijmegen voor de DUVO (Decentralisatie Uitkering Vrouwen Opvang). Ze ontvangen hiervoor het DUVO-deel van Den Bosch. Zij betalen hieruit een bijdragen voor de kosten die gemaakt worden binnen regio Nijmegen. Het betreft een budget neutrale wijziging.

14. *Logistics Valley regio Nijmegen*
    We corrigeren structureel de begroting van de regiogemeenten, zowel de lasten als de baten, voor Logistics Valley Regio Nijmegen. Deze wijziging is budget neutraal. Tevens verplaatsen we de bijbehorende begroting van taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen naar taakveld 3.1 Economische ontwikkeling.

15. *Vierdaagse beleid*
    Inzake het Vierdaagse beleid verwijderen we een niet te realiseren baat uit de begroting door een budget neutrale aanpassing van verlaging van de lasten en de baten.

16. *Nieuwbouw de Hulsen*
    Vanwege nieuwe eisen in het bouwbesluit en excessieve bouwkostenstijging is het krediet voor de nieuwbouw de Hulsen (K000313) opgehoogd via de 1e voortgangsmonitor 2022. Met Iriszorg zijn overeenkomsten gesloten over koop en-maximale- terughuur na nieuwbouw. De bouwkostenstijging kon niet worden opgevangen met een huurverhoging. De dekking van de bijbehorende kapitaallasten komen vanuit de

saldireserve. Met deze wijziging hevelen we de middelen budget neutraal over van de saldireserve naar de bestemmingsreserve afschrijvingen.

17. *Huurderving museum Het Valkhof*

Het gebouw Het Valkhof is vanaf het moment van aankoop door de gemeente aan Stichting Het Valkhof in bruikleen gegeven, waarbij alle risico's voor rekening van museum het Valkhof blijven. Gedurende het traject van verbouwing, ontvangt de gemeente echter geen huurinkomsten. De Stichting Museum Het Valkhof kan immers op de betreffende locatie haar museale doelstellingen in de periode 2022-2024 niet verwezenlijken. Deze kosten kunnen worden opgevangen binnen het programma cultuur. Hiervoor maken we een budget neutrale wijziging waarmee de huurderving voor 2023 en 2024 is gedekt.

18. *Noodfonds energie amateursportverenigingen*

In 2023 is de SPUK regeling "noodfonds energie amateursportverenigingen" in het leven geroepen. Hiermee worden amateursportverenigingen gecompenseerd voor de gestegen energiekosten. De gemeente ontvangt als enige partij voor de amateursportverenigingen deze uitkering en zet dit bedrag één op één door naar de verenigingen in de vorm van een subsidie. De begroting passen we budget neutraal aan.

19. *Meerkosten energie openbare zwembaden*

De hoge energieprijzen hebben een grote impact op de openbare zwembaden. Deze zwembaden zijn van groot belang voor de sport- en beweeginfrastructuur. Om de openbare zwembaden te behouden, kunnen gemeenten voor een deel van de meerkosten voor energie gebruik maken van de regeling Specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden. In 2023 is de SPUK regeling "meerkosten energie openbare zwembaden" in het leven geroepen. De gemeente ontvangt als enige partij voor de zwembaden deze uitkering. Deze aanvraag is inmiddels geschied, beoordeeld en goedgekeurd. Met een budget neutrale wijziging verwerken we de rijksbijdrage in de begroting.

20. *Praktijkondersteuner huisartsen (POH) GGZ volwassenen*

De tijdelijke subsidie poh-ggz voor volwassenen is gestopt per 2023. De subsidie werd verstrekt met middelen vanuit het begeleidingsbudget. Nu de subsidie stopt verplaatsen we de middelen weer terug naar het taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, waar het begeleidingsbudget onder valt. Het betreft een budget neutrale wijziging.

21. *Ark van Oost*

Per 1 september 2023 hebben wij als gemeente de overeenkomst met de pachter van de Ark van Oost beëindigd. Wij gaan nu zelf de in- en verkoop van de horeca inregelen. Hierdoor dienen we zowel de lasten als de baten op te ramen. Dit doen we budgetneutraal en structureel.

22. *Sport –en bewegen plus*

Binnen het project sport- en bewegen plus zien we al jaren een gestage teruggang in het aantal deelnemers. Het is dus logisch om zowel de lasten als ook de baten af te ramen. Dit doen we budgetneutraal en structureel.

23. *Actualisering onderhoudsplan vastgoed 2023*

Op basis van een actualisering van het onderhoudsplan door onze onderhoudspartij Heyday wordt de begroting aangepast. Het betreft een budget neutrale wijziging.

24. *Medische heroïne behandeling*

Jaarlijks ontvangen wij van het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport middelen voor heroïne behandelingen middels een specifieke uitkering (SPUK). Recentelijk hebben wij aanvullende middelen ontvangen vanwege loon- en prijsontwikkeling over 2023. Het betreft een budget neutrale wijziging.

25. *Aanpassing decentrale uitkering vrouwenopvang (DUVO)*
    Via een budget neutrale wijziging herverdelen we een deel van de DUVO middelen voor 2023.

26. *Regionaal Jeugdprogramma*
    De geactualiseerde begroting van het regionale Jeugdprogramma leidt tot een budgettair neutrale begrotingswijzing. Tegenover de hogere uitvoeringslasten staan voor hetzelfde bedrag hogere baten vanuit de deelnemende regiogemeenten.

27. *Doorbraakteam*
    Met een budget neutrale wijziging passen we de begroting aan waarmee de dekking van het doorbraakteam welke werkzaam zijn bij het bureau Veilige en zorgzame stad op de juiste plek komt te staan.

28. *Versterkingsgelden (Jihadisme)*
    Er is voor 2023 een rijksbijdrage ontvangen voor project Versterkingsgelden om het Jihadisme tegen te gaan. Voor de uitgaven voor dit project passen we de begroting budgettair neutraal aan.

29. *Project Re-integratie officier (RIO), Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid(IO-IPTA)*
    Er is voor project RIO-IPTA 2023-2024 een rijksbijdrage ontvangen en voor de uitgaven van dit project passen we de begroting budgettair neutraal aan.

30. *Nazorg –ex-gedetineerden*
    Er is voor 2023 een rijksbijdrage ontvangen voor begeleiding van ex-gedetineerden. Voor de uitgaven van dit project passen we de begroting budgettair neutraal aan.

31. *Reisdocumenten*
    We actualiseren de begroting voor reisdocumenten, er worden meer leges- inkomsten verwacht en meer kosten voor uitvoeringskosten. Wij stellen voor om de begroting budget neutraal aan te passen.

32. *Registratie niet ingezetenen (RNI)*
    We actualiseren de begroting voor RNI, er worden meer leges- inkomsten verwacht en meer kosten voor uitvoeringskosten. Wij stellen voor om de begroting budget neutraal aan te passen.

33. *Opleidingsprogramma Publiekszaken*
    In de Stadsrekening 2021 is een bestemmingsreserve gevormd voor een opleidingsprogramma binnen de afdeling Publiekszaken. Hiermee maken we onze organisatie op dit onderdeel weer toekomstproof. Op basis van het bestedingsplan zetten we deze middelen budget neutraal in de begroting (2023-2025).

34. *Herijking eigen bijdragen hulpmiddelen, huishoudelijke hulp en begeleiding*
    We hebben op basis van het aantal unieke cliënten het verdeelmodel van de eigen bijdragen, geïnd via het Centraal Administratie Kantoor (CAK), herijkt. Hieruit blijkt dat de begrote eigen bijdragen van Hulpmiddelen omhoog moeten en de eigen bijdragen voor huishoudelijke hulp en begeleiding naar beneden moeten worden bijgesteld. Het betreft een budget neutrale wijziging.

35. *Actualisatie Voortgangsrapportage Grote Projecten 2023 (VGP)*
    Op 5 april 2023 is het raadsvoorstel Voortgangsrapportage Grote Projecten 2023 vastgesteld. De daarin opgenomen wijzigingen in de planexploitaties, voorzieningen, mutaties aan de saldireserve en toegepaste parameters zijn met begrotingswijziging BW-01867 verwerkt. In de loop van 2023 zijn de parameters aangepast. Op basis van deze bijstelling actualiseren we de begroting.

36. *Extra Rijksmiddelen voor Regionale meld- en coördinatiefunctie (RMC)*
Bij beschikking dd 18072023 heeft het Min OCW/DUO de gemeente Nijmegen een aanvullende subsidie verstrekt voor de uitvoering van de RMC-functie. De extra middelen vloeien voort uit de loon- en prijsaanpassing van het Rijk op de eerder afgeven beschikking van DUO. Op inhoud betreft het hier de uitvoering van de regionale aanpak voortijdig schoolverlaten. De extra middelen worden budget neutraal in de begroting van het programma Onderwijs opgenomen door een verhoging van de lasten en baten. Het betreft hier een specifieke uitkering van Min OCW waarvoor de verantwoording via de SiSa verklaring in de gemeentelijke jaarrekening wordt afgelegd.

37. *Extra Rijksmiddelen voor de Volwassenen Educatie (VE)*
Bij beschikking dd 18072023 heeft het Min OCW/DUO de gemeente Nijmegen een aanvullende subsidie verstrekt voor educatie 2023. De extra middelen vloeien voort uit de loon- en prijsaanpassing van het Rijk. De uitvoering Educatie vindt plaats in regionaal verband; Nijmegen is contactregio. De extra middelen verwerken we budget neutraal in de begroting van het programma Onderwijs met een verhoging van de lasten en baten. Het betreft hier een specifieke uitkering van Min OCW waarvoor de verantwoording via de SiSa verklaring in de gemeentelijke jaarrekening wordt afgelegd.

38. *Aanpassing meerjarenbegroting bestemmingsreserve Decentralisatie-uitkering Bodemsanering (DUB)*
Op 6 juli 2016 is de Raad akkoord gegaan met de instelling van de bestemmingsreserve 'Decentralisatie uitkering Bodemsanering' en de bijhorende meerjarenbegroting 2016 t/m 2020 (raadsbesluit 87/2016; BW-01449). De dekking was afkomstig van rijksmiddelen via het Gemeentefonds (1,1 miljoen per jaar t/m 2020). In het raadsvoorstel is aangegeven dat de jaarlijkse uitgaven moeilijk te voorspellen zijn met name door de dynamiek binnen de gemeentelijke ontwikkelingslocaties. Om die reden passen we jaarlijks bij de 2e Voortgangsmonitor de begroting aan op basis van de meest recente inzichten. We verwerken dan eveneens de ontvangen middelen uit het Gemeentefonds die we jaarlijks voor dit doel ontvangen. Ook voor 2023 is er sprake van een actualisatie van de begroting. Het effect op de programma's Openbare Ruimte en Financiën loopt per saldo budget-neutraal.

39. *Regionale samenwerking klimaatadaptatie*
Binnen de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) is afgesproken dat Nijmegen penvoerder is binnen deze samenwerking tussen Nijmegen, de provincie Gelderland en deelnemende regiogemeenten, voor onderstaande projecten.
RAS-RUP uitvoering. Nijmegen int hiervoor de jaarlijks afgesproken bijdragen van de deelnemende partners en betaalt daaruit de projectkosten. Het geheel is budgettair neutraal.
Project Samen hitte aanpakken in het Rijk van Maas en Waal.
Dit betreft het beheer van provinciale subsidiemiddelen, waarvan 80% in 2022 als voorschot is ontvangen. Uit dit voorschot betaalt Nijmegen de subsidiedeclaraties voor de eigen hittestressprojecten en die van de overige deelnemende gemeenten. Deze declaraties worden volledig gecompenseerd uit de ontvangen opbrengsten.
Beide projecten passen binnen de bestaande gemeentelijke klimaatdoelen. We verwerken dit budget-neutraal in de begroting.

40. *Energiecontroles bij bedrijven 2023 (EML)*
De provincie Gelderland heeft in 2023 een subsidie toegekend voor de uitvoering van energiecontroles bij bedrijven (EML). Met deze melding passen we de lasten en baten in de begroting hierop aan. Het geheel is budgettair neutraal.

41. *Subsidie Provincie Gelderland in het kader van overdracht bodemtaken*
Nijmegen heeft op 16 december 2022 een toekenningsbesluit van de provincie Gelderland ontvangen. Doel van deze subsidie aan de gemeenten in Gelderland is het oplossen van knelpunten rond de overdracht van

bodemtaken onder de Omgevingswet. Wij verwerken dit in de begroting met een verhoging van de lasten en baten.

42. *SPUK-subsidie Diffuus lood*
Het Rijk heeft Nijmegen subsidie verleend voor onderzoek naar de aanwezigheid van lood in kwetsbare gebieden. De stadsbegroting is hierop ingericht bij de Eerste Voortgangsmonitor 2022 (BW-01809) (via OMBD O140). Door vertraging in de uitvoering willen we eenmalige budget doorschuiven van 2023 naar 2024.

43. *SSV gevelisolaties*
Het Rijk verleent Nijmegen subsidie voor geluidsanering van woningen op de zogenaamde 'B-lijst' (SSV-regeling). De stadsbegroting is hierop ingericht bij raadsbesluit 159/2015, dd 17 december 2014 (BW-01382) (via OMBD O079). De aanpak verloopt via aparte clusters van een of meer straten; het rijk verleent hierbij per cluster subsidie voor eerst de voorbereidingsfase en vervolgens de saneringsfase. De uitvoering is afhankelijk van de voortgang in onder andere de aanbestedingsprocessen. Bij de Tweede Voortgangsmonitor actualiseren we jaarlijks de meerjarenbegroting. Voor 2023 gaat het daarbij om algemene voorbereidings- en begeleidingskosten en uitvoering Hatertseweg, Prins Bernhardstraat-Heyendaalseweg e.o, Tweede Oude Heselaan e.o. Groesbeeksweg-Weg door Jonkerbos en de Kronenburgersingel - Lange Hezelstraat.
Het geheel verloopt budget-neutraal in de begroting.

44. *Beheer stroom- en wateraansluiting*
Binnen het programma Bereikbaarheid, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer staat het budget beheer stroom- en wateraansluiting. Dit betreft o.a. het onderhoud van de evenementenkasten die worden ingezet voor de Vierdaagse en overige evenementen. Via deze technische wijziging willen we het budget structureel verdelen naar de programma's en taakvelden waar deze kosten op thuis horen. Het gaat daarbij om programma Economie, taakveld 3.4 Economische promotie en programma Cultuur en Cultureel erfgoed, taakveld 5.3 Cultuurpresentatie.

45. *Parkeeropbrengsten Vierdaagse*
Binnen het programma Economie en toerisme staan parkeeropbrengsten voor de Vierdaagse. We stellen voor het bedrag structureel over te hevelen naar het programma Bereikbaarheid, taakveld 0.63 Parkeerbelasting.

46. *Kabels en leidingen in de grond*
Als er grondwerkzaamheden worden verricht in verband met kabels en leidingen in de grond dan ontvangen wij hiervoor leges. Hier tegenover staan begrote lastenbudgetten waaruit we de herstelwerkzaamheden betalen. Al enige jaren blijkt dat de lasten- en batenramingen te laag zijn opgenomen in de begroting van het programma Bereikbaarheid. We willen nu zowel de lasten als de baten verhogen om beter aan te sluiten bij de werkelijkheid.

47. *Reserve Rivierenpark en Stadsbrug*
Op basis van de feitelijke benodigde middelen verwerken we de benodigde mutaties in de reserves voor Rivierenpark en Stadsbrug.

48. *Integraal Zorgakkoord (IZA)*
Onze gemeente heeft als mandaatgemeente op 29 september 2023 een SPUK-beschikking gekregen in verband met het Integraal Zorgakkoord (IZA). De beschikking gaat alleen over 2023, voor het eind van het jaar kunnen middelen voor 2024-2026 aangevraagd worden. Het doel van dit akkoord is om het zorgstelsel toegankelijk, goed van kwaliteit en betaalbaar te houden. Al eerder dit jaar ontvingen wij als gemeente SPUK middelen in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Met GALA bouwen we aan een fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. GALA richt zich expliciet op de voorkant. Doel van deze akkoorden (GALA en IZA) is steviger in te zetten op het bereiken van een gezondere samenleving onder andere door het doorbreken van schotten, domein-

overstijgende samenwerking en meer samenhang te creëren in de aanpak. De SPUK regeling GALA en het IZA akkoord vullen elkaar aan.
Het IZA heeft een regionaal karakter en de middelen worden via de gemeente Nijmegen uitbetaald. De verwachting is dat er in 2023 maar een klein deel van dit geld wordt besteed. Het resterend bedrag zou terugbetaald moeten worden. Wat niet uitgegeven wordt in 2023 moet terugbetaald worden aan het rijk.

49. *Preventie met Gezag*
Om te voorkomen dat jongeren en jongvolwassenen tussen de 18 en 27 jaar de (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit ingaan of hierin verder afglijden, zet het ministerie van Justitie en Veiligheid sinds een aantal jaar extra in op preventie en repressie bij de aanpak van jeugdcriminaliteit. In 2023 is de gemeente Nijmegen uitgenodigd om deel te nemen aan het Rijksprogramma Preventie met Gezag, om zo met middelen van het Rijk de voedingsbodem voor georganiseerde en ondermijnende criminaliteit weg te nemen, ervoor te zorgen dat jongeren en jongvolwassenen niet in deze criminaliteit belanden of hierin verder afglijden, en om reeds bestaande criminele organisaties waarin jongeren en jongvolwassenen actief zijn te ontwrichten. Op 4 oktober 2023 is een vraag ingediend die in eerste instantie geldt voor 2,5 jaar, daarna volgt een cyclus van vier jaar. Op basis van deze regeling zullen budgetten voor de periode 1 juni 2023 tot 1 juni 2026 kunnen worden toegekend. Voor de uitgaven voor dit project passen we de begroting budgettair neutraal aan.

50. *Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)*
Er vindt voor 2023 een eenmalige technische verschuiving binnen hetzelfde programma een verschuiving plaats tussen taakveld 7.1 Gezondheidsverschillen en taakveld 6.1 Valpreventie. Dit valt binnen de toegestane norm van 15% van de ontvangen specifieke uitkering (SPUK) Gala middelen.

51. *Capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE-klimaatmiddelen)*
Met de uitkering CDOKE hebben wij de opdracht van het rijk om de capaciteit (bemensing) te vergroten bij decentrale overheden voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. De middelen zijn bedoeld voor de loonkosten voor de jaren 2023 tot en met 2025. Wij zetten deze middelen in voor diverse functies voor uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. Onder klimaat- en energiebeleid valt beleid dat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit de Klimaatwet. De Klimaatwet houdt in dat Nederland uiterlijk in 2050 klimaatneutraal wil zijn. Het doel voor 2030 in de Klimaatwet is om de uitstoot van C0 met minimaal 55% te verminderen.
Over het vervolg na 2026 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt dat deze regeling wordt vastgelegd in een wet. Dit betreft een budgettair neutrale aanpassing in onze begroting van lasten én baten vanuit de toegekende tijdelijke regeling: capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE).

52. *Bijdrage Stichting Onderhouden Nijmegen*
Wij hebben een bedrag ontvangen van de Stichting Onderhouden Nijmegen ten behoeve van het Woonfonds. Deze ontvangst moet worden toegevoegd aan de reserve Woonfonds. We verwerken dit budget-neutraal in de begroting.

53. *Index Beschermd Wonen*
Bij het opstellen van de Stadsbegroting indexeren we jaarlijks de rijksmiddelen Bescherm wonen en Jeugd. Na het bekend worden van de definitieve loonprijsontwikkeling stellen we de begroting bij. Dit verloopt budget-neutraal.

Taakmutaties

In het verzamelvoorstel zijn de volgende bestaande taakmutaties (tot en met de septembercirculaire 2023) overgeheveld naar de programma's.

1. Meicirculaire '23		2023	2024	2025	2026	2027
Financiën	Overheveling naar programma's	8.198				
Bereikbaarheid	Suppletie-uitkering Bommenregeling	-50				
Bestuur en organisatie	GDI voorzieningen 2022	80				
	Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag	-30				
Onderwijs	Onderwijshuisvesting (V)SO	31				
	Onderwijshuisvesting VO	-67				
Openbare ruimte	Bodembescherming (DU)	-315				
	RES regio's (DU)	-510				
Veiligheid	Suppletie-uitkering Bommenregeling	-156				
Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Beschermd Wonen (IU)	-				
		3.661				
	Einde lening Inburgeringsplicht (ELIP) (DU)	-25				
	Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	64				
	Leerlingenvervoer Oekraïne (DU)	-154				
	Maatschappelijke begeleiding (DU)	-121				
	Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	44				
	Voorschoolse educatie	-21				
Werk en Inkomen	Loon- en prijsbijstelling 2023 participatie	-107				
	Participatie (IU) Beschut	-85				
	Participatie (IU) WSW	-				
		1.143				
Wonen en stedelijke ontwikkeling	Suppletie-uitkering Bommenregeling	-				
		1.813				
	Verdeling structurele middelen Wet goed Verhuurderschap	-33				
	Wet Goed Verhuurderschap (DU)	-126				
2. Septembercirculaire '23		**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Financiën		701	2.159	1.230	1.245	1.230
Onderwijs	Onderwijs achterstanden	-92	-93	-95	-92	-91
	Onderwijshuisvesting (V)SO	105	147	162	181	196
	Onderwijshuisvesting VO	3	-96	-138	-195	-237
Openbare ruimte	Regionale Energie Strategieën (DU)	0	-510	-510	-510	-510
Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Beschermd Wonen (IU)	-114	143	0	0	0
	LHBTI beleid Regenboogsteden (DU)	-20	-20	-20	-20	0
	Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	-280	-280	-280	-280	-280
	Rijksvaccinatieprogramma	0	-55	-58	-54	-56
	Vrouwenopvang (DU)	16	-13	-13	-16	-15
Werk en Inkomen	Begeleiding jongeren naar werk (DU)	0	-289	0	0	0
	Bijzondere bijstand en vroegsignalering	0	-793	0	0	0
	Participatie (IU) WSW	-319	-300	-278	-259	-237

Bijlage

Bijlage Ongewijzigde programmameldingen

In deze bijlage nemen we de programmameldingen op die niet zijn gewijzigd ten opzichte van de 1e Voortgangsmonitor.

Programma Sport
Stijging energiekosten sportaccommodaties
Wij stellen voor de hogere energielasten op het programma Sport nu al in de begroting te verwerken, omdat dit budget als onderbouwing dient voor de aanvraag van een specifieke uitkering van vergoeding van de BTW op de energielasten bij sportaccommodaties. Bij de gestegen energielasten op de overige programma's speelt dit niet en hebben we de ruimte om dit later in het jaar aan te passen, als het niet opgevangen kan worden binnen het programma.

Programma Bestuur en organisatie
Stijging porti en vrachtkosten
Er volgt een nieuwe aanbesteding voor Porti en vrachtkosten. Als gemeente zijn we verplicht de Nijmegenaar analoog te informeren tenzij men expliciet aangegeven heeft informatie digitaal te willen ontvangen. Bij sommige informatie kiezen we er ook bewust voor om dit per analoge post te doen zoals bij huis aan huis verspreiding of grote, eenmalige mailingen (bijvoorbeeld de Coronapandemie, inkomensondersteunende maatregelen i.v.m. grote prijsstijgingen en verkiezingspost). We verwachten dat de kosten van de aanbesteding met 50% stijgen. De nieuwe (raam)overeenkomst is per 1 juli 2023 ingegaan inclusief de verwachte prijsstijging. We zien gedurende de zomermaanden wel een lagere afname, dit is grotendeels te verklaren door een seizoen patroon. De verwachting is dat de afname, net als voorgaande jaren, het einde van het jaar weer aantrekt.

Hulp slachtoffers aardbeving Turkije
De gemeente heeft een bijdrage gedaan voor leniging van de nood ten gevolge van de aardbeving in Turkije van 6 februari 2023.

Viering 100 jaar universiteit
Voor de viering van 100 jaar universiteit in onze stad werken wij actief mee aan een aantal door de RU georganiseerde activiteiten in de stad en bieden wij de RU een geschenk aan.

Frictiekosten personeel Publiekszaken
Wij verwachten dit jaar €220.000 aan personele frictiekosten. De kosten hebben hoofdzakelijk betrekking op vaststellingsovereenkomsten.

Juridisch Adviseur Bezwarencommissie
Om uitvoering te geven aan het Raadsbesluit over de Bezwarencommissie is de structurele inzet van twee fte (Juridisch Adviseur en Kwaliteitsmedewerker) bij de afdeling Inkomen, Zorg en Leerrecht noodzakelijk. Deze functionarissen vertegenwoordigen het College in de onafhankelijke bezwarencommissie. Het gaat om een jaarlijks bedrag van € 201.774. De inzet in het lopende jaar start echter pas in september. De benodigde loonsom voor 2023 bedraagt € 67.258. De dekking hiervan is voorzien vanuit de centrale stelpost Wwb bij het programma Financiën. Gemeentebreed is het effect van deze melding budgettair neutraal.

Mens als Middelpunt
In het kader van "Mens als Middelpunt" (voorheen "Burger Centraal") maken we onze dienstverlening eenvoudiger, toegankelijker en minder versnipperd (zoveel mogelijk 1 loket, ook voor multiproblematiek). We

richten ons erop om in de dienstverlening nadrukkelijk vragen en behoeften van Nijmegenaren centraal te stellen. We pasten daarom onder meer de uitvoeringsorganisatie voor de verstrekking van uitkeringen aan.
De hogere kosten die daarmee samenhangen bedragen € 290.000. Deze dekken we uit de stelpost Extra uitvoeringskosten Wwb bij het programma Financiën.

Project Insourcing BRIKS-taken
In het coalitieakkoord is aangegeven dat we de BRIKS-taakuitvoering weer terug willen halen naar de gemeente. Met het collegebesluit van 27 september 2022 is besloten dit formeel aan ODRN kenbaar te maken. Om dit te realiseren is het project insourcing BRIKS-taken gestart. In 2023 wordt de herinrichting voorbereid en samen met de projectgroep Omgevingswet een fysiek loket voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) ingericht. De verwachtte kosten voor 2023 om dit te kunnen realiseren zijn € 325.000.

Programma Bereikbaarheid
Aanpassing negatieve reserve Bereikbaarheidsfonds
Bij de jaarrekening 2022 hebben we geconstateerd dat de reserve een negatief saldo heeft van € 81.000. Dit bedrag had uit een andere reserve moeten worden onttrokken. Deze omissie kan niet worden gecorrigeerd omdat de juiste reserve niet meer bestaat. Conform de BBV mag een reserve niet negatief zijn. Door een samenloop van omstandigheden is teveel uit deze reserve onttrokken waardoor een negatief saldo is ontstaan. Omdat dit niet kan moeten we 81.000 toevoegen.

Programma Wonen en Stedelijke ontwikkeling
Aansluiting vastgesteld werkplan ODRN met raming Stadsbegroting 2023
Deze melding betreft het effect tussen het in december 2022 vastgestelde werkplan 2023 en de Stadsbegroting 2023-2026 met betrekking tot het begrotingsjaar 2023. Sinds 2020 is het werkplan van de ODRN leidend voor de financiering van de taakuitvoering. Omdat het werkplan 2023 in december 2022 is vastgesteld, kon in onze begroting 2023 geen rekening worden gehouden met de hoger uitvallende kosten. Daarom maken we daar nu melding van.

Aanvullende indexering werkplan 2023 ODRN
De ODRN geeft medio april aan dat bij het opstellen van de begroting 2023 (in het eerste kwartaal van 2022) de omvang van de kostenstijging als gevolg van de inflatie en met name de komende nieuwe cao nog niet was te voorzien. De ODRN wordt geconfronteerd met kostenstijgingen die ze niet in de vastgestelde begroting kunnen dekken. De ODRN becijfert een aanvullende bijdrage over 2023 van 1,9 miljoen euro (+ 7,31%). Dit bedrag is nog gebaseerd op aannames van cao stijgingen 2023. In het najaar van 2023 zal de aanvullende bijdrage over 2023 worden na gecalculeerd. Voor Nijmegen bekent dit een kostenuitzetting van in totaal € 756.000. Te weten voor het programma wonen en stedelijke ontwikkeling € 530.000 (BRIKS) en voor het programma openbare ruimte € 226.000 (Milieu).

Korting plan- en regelsoftware Omgevingswet
In het kader van het Bestuursakkoord Implementatie Omgevingswet is in 2018 de beheerovereenkomst landelijke voorziening digitaal stelsel (DSO-LV) ondertekend. Gemeenten moeten aan deze landelijke voorziening financieel naar rato bijdragen. Hiervoor wordt vanaf 2020 een structurele uitname gedaan uit het gemeentefonds. Deze korting op het gemeentefonds is bij de jaarrekening 2020 verwerkt ten laste van het taakveld Ruimtelijke Ordening. Wij voorzien nog steeds geen besparing op de uitvoeringskosten door de komst van deze landelijke voorziening. Landelijk is de voorziene besparing door de komst van de Omgevingswet nog volop onderwerp van discussie en lijkt de haalbaarheid hiervan in de opgenomen omvang klein. Voor 2023 verwachten we een tekort van € 185.000 op de uitvoeringskosten.

Programma Openbare ruimte

Aanvullende indexering werkplan 2023 ODRN

De ODRN geeft medio april aan dat bij het opstellen van de begroting 2023 (in het eerste kwartaal van 2022) de omvang van de kostenstijging als gevolg van de inflatie en met name de komende nieuwe cao nog niet was te voorzien. De ODRN wordt geconfronteerd met kostenstijgingen die ze niet in de vastgestelde begroting kunnen dekken. De ODRN becijfert een aanvullende bijdrage over 2023 van € 1,9 miljoen euro (+ 7,31%). Dit bedrag is nog gebaseerd op aannames van cao stijgingen 2023. In het najaar van 2023 zal de aanvullende bijdrage over 2023 opnieuw worden berekend. Voor Nijmegen betekent dit een kostenuitzetting van in totaal € 756.000. Te weten voor het programma wonen en stedelijke ontwikkeling € 530.000 (BRIKS) en voor het programma openbare ruimte € 226.000 (Milieu).

Aanpassing GRP-voorziening

De begroting van de voorziening én exploitatie voor riolering dient aangepast te worden op nog niet verwerkte veranderingen. Per saldo levert dit voor de programmabegroting een voordeel op van € 183.000. De veranderingen betreffen een extra indexering naar aanleiding van prijsstijgingen bij de voorbereiding van de Stadsbegroting 2023 (ca. €233.000) en een verlaging van de kapitaallasten (ca. € 50.000) bij de 1e Voortgangsmonitor 2023. Per saldo betekenen deze wijzigingen een extra onttrekking aan de voorziening van € 183.000, welke als voordeel landt binnen de exploitatie.

Programma Financiën

Implementatie nieuw Financieel Informatie systeem

De totale eenmalige implementatiekosten voor implementatie van het nieuwe Financieel Informatie Systeem bestaan uit consultancykosten vanuit de leverancier, kosten voor de testomgeving, voor het omzetten van koppelingen met aanverwante applicaties, voor tijdelijke uitbreiding personele capaciteit en voor externe advieskosten. Tot en met het jaar 2022 hebben we implementatiekosten van Software as a Service (SaaS) als investering verantwoord. Het BBV zegt dat dergelijke implementatiekosten niet als investering mogen worden aangeduid, omdat geen sprake is van een vast actief (een investering met economisch nut): je hebt immers niet het juridisch en het economisch bezit. Hierdoor dienen de daaraan gerelateerde implementatiekosten als exploitatiekosten te worden aangeduid. Door het volgen van deze regelgeving ontstaat er een negatief resultaat van € 902.000.

Indexeringen Verzekeringen

De premies voor verzekeringen stijgen met € 100.000. Oorzaak hiervan is de indexering op de (her)bouwwaarde van de opstal/inventaris met 15%, inflatie in het algemeen en de hogere prijzen voor bouwmaterialen in het bijzonder.